

V

agisu

STEV. 10

OKTOBER 1981

LETO V.

Naša odločitev »ZA«

Boljši učni pogoji naši mladini

V CSUI si danes pridobiva znanje skoraj 2400 dijakov v 81. oddelkih. Dejstvo je, da združeno delo strokovnjake, ki bodo prišli iz teh šol potrebuje. Predvsem mislim na metalurške smeri.

Danes že skoraj ni več DO, ki ne bi imela lastnega obrata družbene prehrane ali pa kako drugače urejene tople malice za slehernega delavca.

zgraditvi delavnic za tehnični pouk, telovadne in prehranske prostore ter zaklonišče. V nasprotnem primeru se lahko zgodi, da CSUI v Ptuj ne bo dobil dovoljenja za delovanje od pristojnih organov.

Globoko sem prepričan, da ni delavca v združenem delu, ki ne bi želel napredka in boljših pogojev za učenje svojim otrokom in mladini nasploh. Spomnimo

Tudi dijaki v CSUI so v šoli skoraj celi dan in, jih je od teh skoraj tri četertine doma izven Ptuja, ne moremo mimo dejstva, da je potrebno tem dijakom zagotoviti zdravo prehrano. Zato pa je seveda potrebna jedilnica.

Več kot potrebne so tudi telovadnice. Saj danes dijaki koristijo telovadnice osnovnih šol, ki pa so precej oddaljene od CSUI. Zelo neprijetno je dijakom hoditi na ure telovadbe drugam in se potem po mrazu prepoteni vračati v center. Pa tudi izpostavljanje prometu ob tem ni zanemarljivo. Tu so potem še delavnice za tehnični pouk, ki bi naj zagotovile dijakom praktično usposabljanje tako, da se bodo po končani šoli sposobni samostojno vključiti v proizvodni proces. To niso le želje dijakov, ZD in strokovnega kadra CSUI ampak tudi predpisi silijo k dokončanju začete investicije in

se tovariša Tita, ki je dejal. »Naša mladina se ne sme razvijati stihijsko.

Nepravilno je misliti, da se lahko naša mladina stihijsko razvija v socialističnem duhu zato, ker živi v Jugoslaviji kot socialistični državi. Pozablja se, da naša mladina še vedno živi v družbi, v kateri obstajajo različni pogledi in ostanki starega. Zato moramo zagotoviti pravilni razvoj naše mladine in usmerjati njena izobraževanja v šoli in zunanji šole, v socialističnem duhu. (S VII. kongresa ZKJ 1958 v Ljubljani).

In naša odločitev »ZA« na referendumu 6. 12. 1981 za podaljšanje samoprispevka dograditve II. faze CSUI bo ogromen prispevek k uresničevanju ustvarjanja boljših pogojev za razvoj naše mladine.

M. Menoni

OBVESTILO

Obveščamo vse delavce, ki bi želeli obiskovati šolo za poklicne gasilce v Zagrebu, da se oglasi do 7. novembra 1981 v Službi za varstvo pri delu. Pogoji je končana tri letna poklicna šola. Ostale informacije lahko dobite v Službi za varstvo pri delu.

SVD

Še nekaj o požaru v kompresorski postaji

Že v prejšnji številki našega glasila je bila objavljena vest o požaru v kompresorski postaji Rajšpova ulica 16, sedaj pa navajamo še nekatere podrobnosti v zvezi s tem požarom.

Do požara je prišlo dne 17. septembra ob 19,15 uri, ko je delavec Fras Vinko nepravilno zagnal kompresor, ki je razporejen na dela in naloge »kurjenje nizkotlačnih kotlov«. Kompresorja omenjeni tovariš ne bi smel zaganjati, ker ni pooblaščen za to delo, čeprav je to včasih opravljal in je bil seznanjen z načinom zaganjanja. V razgovoru s člani komisije za ugotovitev vzrokov požara, tov. Fras navaja, da je zagnal kompresor, ker mu je »neki« delavec prišel povedati, da na stroju nima dovolj velikega pritiska zraka. Tovariš Fras ni ravnal pravilno. Tega delavca bi moral napotiti k dežurnemu ključavničarju, da ta pregleda zakaj ni pritiska zraka in naj ta ukrepa. Nadalje je komisija tudi ugotovila, da je prišlo do začetka požara ob 19,15 uri, ko se je začelo segrevati olje v zaganjaču in da je to trajalo 20 minut, kasneje je temperatura še naraščala do trenutka, ko se se oljne pare vnele. Do tega ne bi prišlo, če bi bila kompresorska postaja pravilno projektirana. Ima namreč zelo slabo ventilacijo in zračno hlajenje kompresorjev vsled tega, pa je prišlo tudi do koncentracije oljnih par. Te pomanjkljivosti in še nekatere druge smo upoštevali pri sanaciji stanja po požaru. Ena glavnih pomanjkljivosti je, da ni bilo urejeno varovanje zaganjača kompresorja pred pregrevanjem. Leta 1979 je občinski požarnovarnostni inšpektor poslal piporočilo, v katerem svetuje lastnikom kompresorjev, da uredijo to zaščito s proizvajalcem teh naprav, ker v zadnjem času prihaja pogosto do požarov (v lanskem letu v Sloveniji okrog 10). Na našo zahtevo smo takšno dokumentacijo dobili. Za izvedbo del smo zaprosili Montažno podjetje IMP TOZD ELEKTROKOVINAR Ptuj, ki je proučil dokumentacijo in si vso stvar ogledal, vendar do izvedbe ni prišlo. Ko smo hoteli letos imeti vsaj vrnjeno dokumentacijo, te nismo dobili, ker se je pač nekje izgubila, zato smo pristopili k izdelavi nove dokumentacije in k popolni zaščiti kompresorjev, kar je gotovo ceneje kot pa škoda ob poškodbah oz. požarih.

V. J.

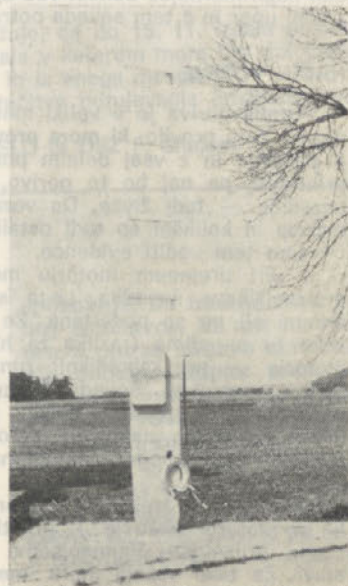
Ob dnevu mrtvih

Bliža se dan mrtvih. Ta dan posvetimo umrlim svojcem, prijateljem, znancom in vsem tistim, ki so žrtvovali življenja za naše lepše dni. Hitimo na pokopališča, krasimo grobove s cvetočimi krizantemami in prižigamo svečke. Mnogo partizanskih grobov je skritih in neznanih. Mnogi borci so bili v boju nenavadno hrabri — postali so narodni heroji. Tudi naši kraji se ponašajo z njimi.

Pred našo šolo stoji spomenik velikega junaka Franca Osojnika. Ob dnevu mrtvih priredimo žalno svečanost in tudi najmlajše seznanjamo z našo bogato preteklostjo. Obiskujemo tudi druga spominska obeležja in se poklonimo padlim.

Slava junakom, ki so nam priborili svobodo!

Učenci 5. b razreda

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu

Varčevanje z gorivom naj bi postala množična akcija, v katero bi se vključil vsak voznik, ki naj bi zavestno spoznal, da z varčevanjem koristi predvsem se bi in seveda tudi vsej naši družbeni skupnosti. Najpomembnejša dejavnika sta pri tem preudarna vožnja in dobro vzdrževanje vozila. To pa je povezano z voznikovo samodisciplino in z njegovim občutkom odgovornosti.

Varčevanje z gorivom — in s tem seveda z vozilom — bi lahko razdelili na:

Vzdrževanje vozila in način vožnje

VZDRŽEVANJE VOZILA

Vsak lastnik vozila — oziroma njegov voznik — je dolžan skrbeti za svoje vozilo po navodilih proizvajalca. Le-ta so kot obvezen dokument priložena vsakemu vozilu že pri nakupu. Žal, jih vsakdo podrobno niti ne prebere, kaj šele, da bi se dosledno po njih ravnal.

1. Pri motorju je treba po navodilih proizvajalca redno kontrolirati in po potrebi tudi zamenjati vžigalne svečice in platinske kontakte. Izrabljene elektrode na vžigalnih svečicah ali izrabljeni platinski kontakt na prekinjevalcu zmanjšujejo moč motorja, s tem se seveda poveča poraba pogonskega goriva.

2. Vplinjač je le redkokdaj vzrok prevelike porabe goriva. Čim dlje ga pustimo v miru, tem bolje bo. Važno je, da je čist in dobro zatesnjen ter pravilno naravnani prosti tek. Le-ta je namreč tudi pogosto vzrok za prekomerni CO₂.

3. Čistilec zraka — bodisi pri bencinskih ali dizel motorjih — mora biti pravočasno obiščen ali zamenjan. To je odvisno od uporabe vozila (sodobno, prašno, makadamsko vozišče ipd.). Pri nezadostnem dotoku zraka se poruši razmerje goriva in zraka, s tem pade moč motorja in tako se spet poveča poraba goriva.

4. Na porabo goriva vplivajo tudi pnevmatike. Pritisk v njih mora biti v skladu z navodilih proizvajalca. Ta pa je lahko različen za krajše in manj obremenjene vožnje ter daljše po avtocestah in s polno obremenjenim vozilom. Meritve pritiska se opravijo praviloma na neogrevalnih pnevmatikah. Tudi dimenzije in razni profili (letni in zimski) lahko spremenijo porabo goriva.

5. Za racionalno porabo goriva ne smemo pozabiti na pravilno uravnan krmilni mehanizem in seveda na zavore. Poleg lahkega teka vozila, ki ga omogočajo ravno urejene zavore, so tudi ti sklopi — glede na varno vožnjo — najvažnejši na vozilu.

6. Prtljažnik — in tovor na njem — sta izpostavljena močnemu zračnemu toku, ki teče med vožnjo ob vozilu. Ob prtljažniku se tok močno skvari, zmanjša se hitrost in raste poraba goriva, tudi vozilo postane bolj nestabilno. Zato naj se prtljažnik po uporabi odstrani, saj je ravno zato pritrjen zelo enostavno.

7. Usmerjevalec zraka (deflektor), pritrjen na kabine tovornih avtomobilov, omogoča tudi manjšo porabo goriva. Z montažo te naprave zvečamo aerodinamičnost vozila.

8. Dodatni žarometi, okraski in drugi obeski tudi vplivajo na večji zračni upor. Tudi dolge antene niso primerne. Proizvajalci avtomobilov so preverili zračni upor vozila v vetrovniku in mu dali najprimernejšo obliko. Vse spremembe na vozilu lahko povečajo zračni upor in s tem seveda potrošnje goriva.

NAČIN VOŽNJE

Poraba goriva je v veliki meri odvisna od voznikovih navad pri vožnji. Zato pravilo, ki mora prevladovati, je vsekakor **varna vožnja**. S pametjo in z vsaj delnim poznavanjem tehnike se da marsikaj prihraniti, pa naj bo to gorivo, vozilo, zavore, pnevmatike in ne nazadnje — tudi živce. Da voznik ve, kolikšna je poraba goriva, maziva in kolikšni so tudi ostali stroški z vozilom, je treba nujno o vsem tem voditi evidenco.

1. Pri urejenem motorju mora voznik pri zagonu upoštevati proizvajalčeva navodila. Le-ta so navadno natisnjena z debelimi črkami ali pa so podčrtana. Že to nam da vedeti, da ni vseeno, kako to naredimo (razlika za hladen ali ogret motor). Ogrevanje motorja — pri kakršnikoli zunanji temperaturi in pri današnjih oljih ni potrebno. Seveda pa moramo speljati zmerno in motorja ne smemo na začetku vožnje prekomerno obremenjevati. Na ta način dosežemo najhitreje delovno temperaturo vseh delov motorja. To nam omogoča najoptimalnejše pogoje vožnje in najmanjšo obrabo.

2. Vedeti je treba, da je poraba goriva odvisna od števila vrtljajev motorja. Zato je — praktično povedano — potrebno hitrost vozila prilagajati čimmanjšemu številu vrtljajev v primerni prestavi. Za tako vožnjo mora imeti voznik že nekoliko izkušenj, da ve, do katere nizke hitrosti se še lahko uporabi določena prestava.

Pot pelje samo naprej

Že pred leti je pobuda za referendumsko združevanje sredstev za šolski prostor dobila široko podporo občanov. Temu pa ni bilo vzrok samo usmerjeno izobraževanje in priprave nanj pač pa resnično prostorska utesnjenost in vse večji vpis mladih v srednje šole. 21. novembra 1976 se je vabilu na referendum odzvalo 93,5 % občanov. Za uvedbo samoprispjevka jih je glasovalo več kot 87 %.

Ko smo načrtovali gradnjo šolskega centra v občini in se izrekli za prvi samoprispevek smo se tudi odločili za gradnjo v fazah, za gradnjo, ki bo trajala več let, tudi več petlet. Vedeli smo, da z zbranimi sredstvi ne bomo mogli graditi srednješolskega centra in načrtovanih osnovnih šol. In vendar smo s sredstvi prvega samoprispjevka, katerim smo dodali še sredstva samoupravnih interesnih skupnosti in kredite bank, zgradili novo osnovno šolo v Markovcih in Trnovski vasi, prvo fazo srednješolskega centra — učilnice in dijaški dom. Vložena sredstva v ta šolski prostor so v tem času znašala 220 milijonov din.

Da bomo lahko uresničili naše želje, načrte in potrebe se bomo natanko po petih letih in 15 dneh to je 6. decembra 1981 občani občine Ptuj ponovno enoglasno izrekli za podaljšanje samoprispjevka.

Z dogovorom o temeljih plana občine Ptuj in samoupravnimi sporazumi o temeljih planov samoupravnih interesnih skupnosti za obdobje 1981—1985 smo se samoupravno opredelili, da bomo v tem srednjeročnem obdobju nadaljevali z gradnjo šolskega prostora. Opredelili smo se, da bomo sredstva združevali s samoprispjevkom v višini 1 %, organizacije združenega dela pa bodo sredstva zbrala s samoupravnimi sporazumi, po stopnji 0,15 % iz dohodka.

V današnjem gospodarskem položaju, ko lahko zagotovimo s svobodno menjavo dela v samoupravnih interesnih skupnostih le denar za redno dejavnost, ne pa tudi za nove objekte je edini način za zagotovitev nadaljnje gradnje srednješolskega centra in osnovnih šol pretehtana odločitev o podaljšanem samoprispjevku.

Vemo, da tudi s to odločitvijo ne bomo mogli zadostiti vsem potrebam, zato bomo morali tudi v prihodnjih obdobjih reševati gradnjo z združevanjem sredstev.

In kaj nam bo prinesel drugi samoprispevek?

Šolske objekte, ki jih potrebujemo in smo njihovo izgradnjo zapisali tudi v srednjeročnih dokumentih. Novo osnovno šolo v Lovrencu, prizidek osnovne šole Ivana Spolenjaka v Ptuj in objekte druge faze srednješolskega centra. V drugi fazi gradnje srednješolskega centra naj bi bile zgrajene delavnice praktičnegapouka, telovadnica in zunanji športni objekti — igrišča, atletske steze itd.

Stopnja samoprispjevka bi ostala ista oziroma bi se zmanjšala. Torej in odstotek od osebnega dohodka. Tako bi v petih letih to je od 1982—1986, skupaj s sredstvi, ki so ostala neporabljena od prvega samoprispjevka oziroma se bodo zbrala do konca leta (34 milijonov din) zbrali skupaj 206 milijonov din. Še vedno sicer ne bodo zadovoljene vse potrebe. Pri gradnji pa bi morali upoštevati izkušnje prvega samoprispjevka in zagotoviti najbolj racionalno gradnjo in izrabo sredstev.

Na osnovi teh razmišljanj je edini mogoč zaključek, da je potrebno nadaljevati z gradnjo šolskega prostora in takim načinom združevanja sredstev za kakršnega smo se občani odločili pred petimi leti.

Odstopanja od take usmeritve bi pomenilo, da predvidevanja krednjeročnega plana na področju izgradnje šolskega prostora ne bi dosegli, saj v tem času ne bi mogli izgraditi niti kvadratnega metra šolskega prostora. Posledice tega bi občutila predvsem mladina in mlajša generacija.

Predsedstvo Občinske konference SZDL Ptuj poziva vse delovne ljudi in občane občine Ptuj, da se aktivno vključijo v razpravo o predlaganih programih izgradnje šolskega prostora in s svojim sodelovanjem pripomorejo, da bomo sprejeli z referendumom tak program, ki bo v največji meri zadovoljil naše potrebe.

Doseženi rezultati pri izgradnji objektov prvega samoprispjevka so najboljši dokaz kaj zmoremo, kadar se samoupravno in demokratično odločimo kako bomo skupaj gradili za našo prihodnost.

Marica FAJT, predsednica občinske konferenceSZDL Ptuj

Do tresenja ali sukanja vozila seveda ne sme priti. S pretiravanjem lahko škodujemo motorju in prenosnemu mehanizmu. Dodajanje plina, t. j. pritiskanje stopalke za plin, je zelo delikatno opravilo. Kdor tu greši in nima občutka oz. posluha, koliko goriva motor v tistem trenutku potrebuje, ne more prištediti niti pri gorivu niti pri motorju, zavorah in pnevmatikah.

3. Vožnja po mestu, na kratke relacije, v kolonah s pogostim ustavljanjem, pri odprtih oknih ipd., je gotovo neekonomična. Zato se bo preudaren voznik vožnjam po mestu sploh izogibal. Če pa bo taka vožnja neizogibna in ne bo natančno časovno določena, pa se bo odločil zanjo v času, ko je na cestah manj prometa, nikakor pa ne v prometnih konicah. SPV

Naši upokojenci

Tokrat me je pot vodila v Dornavo. Lep jesenski popoldan se je nagibal v večer. Zahajajoče sonce je škrlatno obarvalo prelepo pokrajino, ki si je že odela jesenski plašč. Obiskal sem našega upokojenca

FRANCA VOGLARJA, ki mi je z veseljem orisal del svoje življenjske poti.

Pri delu

Upokojil sem se leta 1978. V Agisu sem delal osem let kot nočni čuvaj. Vsako drugo noč sem moral v službo, kar je seveda zahtevalo precejšnje psihične in fizične napore. A kljub temu me tudi na ta čas vežejo lepi spomini.

Da sem danes tako rahlega zdravja je pripomogla tudi vojna vihra. Kot mnogo mladih sem bil tudi jaz nasilno mobiliziran v nemško vojsko. Vse se je obrnilo, ko sem bil v Franciji ujet. Spominjam se tistega silvesterskega večera 1944, ko smo prispeli v Split. Bil sem v domovini. Takoj smo pristopili k 5. prekomorski brigadi, ki je takrat bila hude boje z ustaši.

Za mizo

Pozneje sem bil premeščen v 10. Ljubljansko brigado, kjer sem bil že drugi ali tretji dan hudo ranjen. Zgolj srečno naključje in prisebnost sta me rešila. Nikoli ne bom pozabil domačinov v Mirni, ki so me rešili in sploh njihove gostoljubnosti.

Vsako leto se srečamo borci 5. Prekomorske. Žal pa takrat

ugotovimo, da katerega izmed nas ni več.

Sicer pa mi leta zelo hitro tečejo. Čas si krajšam z mizarjenjem pa tudi pokojnino si je potrebno dopolnjevati. Cene so iz dneva v dan dvigujejo tako, da jih pokojnine že zdavnaj ne dohitevajo več.

Sosedom fant, ki pomaga mizariti

V delovno organizacijo grem bolj poredko. Sicer pa redno prejemam naše glasilo, katero mi omogoča, da vsaj bežno sledim razvojno pot delovne organizacije. Kljub težki situaciji v kovinski industriji Agis lepo napreduje.

Rad pa se udeležujem novoletnega srečanja upokojenecv naše DO. Upam, da mi bo zdravje še dolgo dopuščalo, da bom lahko hodil in vse bo lepo. Delavcem Agisa želim še veliko uspehov in delovnih zmag.

Ob odhodu sem mu zaželel še veliko zdravih let. In pričam sem, da jih bo dočakal.

M. M.

Problematika delovne discipline s seje KO za SLO in DSZ

Prisotni so med razpravo prišli do naslednjih ugotovitev:

V mesecu septembru je zapažen padec fizičnega obsega proizvodnje v vseh TOZD razen TOZD Gumarna.

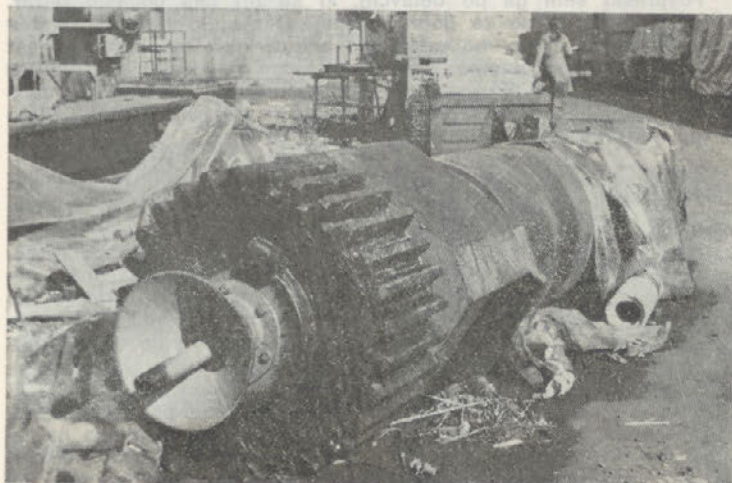
Nedisciplinarnost, ki je na problemski konferenci okarakterizirana kot namerno rušenje stabilnosti DO, se kot takšna primerno ne obravnava.

V cilju preprečitve padanja obsega proizvodnje in izboljšanja discipline je med ostalim nujno potrebno takoj zaostrii sankcije do nediscipliniranih delavcev ne glede na položaj, ki ga ima posameznik.

Sprejeti so bili naslednji sklepi:

— Koordinacijski odbor poziva disciplinske komisije, da ažurno in z vso ostrino, ki jo dopušča pravilnik o delovnih razmerjih obravnavajo vse kršitve, ki izvirajo iz delovnih razmerij.

— Komisije na ravni DO v sestavi: vodje službe samozaščite, predsednika komiteja ustrezne TOZD, direktor ene izmed TOZD oz. DO, načelnik NZ, opravlja obhode ter ugotavlja stanje discipline v

Bo kdaj na pravem mestu?

določeni organizacijski enoti in ga z zapisnikom potrjuje. V primeru ugotovljenih nepravilnosti se preda zapisnik ustreznemu delavskemu svetu, ki na osnovi zapisnika ukrepa.

— Komiteji po TOZD in sekretariat DSSS so dolžni spremljati kršitve in na sestankih OOKZ tematiko obravnavati, direktorje, delavce s posebnimi pooblastili in ostale člane ZK, spoznane kot kršilce pa klicati na politično odgovornost.

— Koordinacijski odbor se sestaja v bodoče mesečno, in sicer od 20.—30. v mesecu ter spremlja izvajanje izdanih ukrepov. Predsedniki komitejev so dolžni pred sestankom odboru pismeno poročati o ukrepih in stanju v TOZD.

— Direktorje TOZD in DO odbor zadolžuje, da sporočajo odboru vse pomembne naloge z navedbo nosilca in roka. Po preteku roka so dolžni imenovani obvestiti odbor ali so se naloge kvalitetno in do roka izvršile.

— Odbor za SLO in DSZ predano gradivo obravnava na mesečnih sestankih in ga preda ustreznemu delavskemu svetu in ustreznemu OOKZ v obravnavo.

— Delavce DO se o izvajanju ukrepov obvešča preko internega glasila »v AGISU«.

— TOZD Komerciala se zadolžuje, da do 15. 11. izdela poslovnik o odprodaji odpadnega materiala v katerem mora biti določeno, da se odprodaja vrši 1x mesečno in iz enega mesta.

(Ukrep se izdaja v cilju preprečitve odtujevanja družbene imovine).

Predsednik odbora za SLO in DSZ F. Šnajder

DEŽNIK

Močno je deževalo, kot to storiijo vsi je tudi »on« odložil dežnik v predprostoru ODP. Ko je použil malico, dežnika ni bilo več. Menjal je lastnika, sicer ne samovoljno. Torej nekdo ga je ukradel, ukradel sodelavcu. Človek bi rekel, nesramno in obsojanja vredno. Vrednost dežnika pravzaprav niti ni pomembna čeprav ni zanemarljiva. Pomembno je

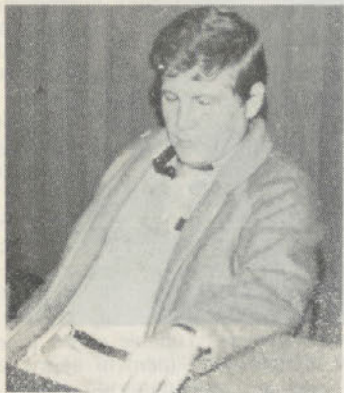
spoznanje, da imamo med seboj sodelavca, ki mu ni všeč prava pot za nabavo materialnih dobrin. Ampak nabavlja po načelu »pet prstov in malo strahu.« Problem je v tem, da verjetno dežnik ni edini predmet, ki si ga je naš sodelavec po tej poti »nabavil«. Prav zato bi ga bilo treba odkriti in kaznovati. Tak človek ne sodi v našo sredino. M. M.

Delavci, ki so pogasili požar na kompresorski postaji TOZD TAP

Pri nas je gorelo. Vzrok požara nam je znan. Posledice tudi. O tem smo že pisali. To pot smo se odločili obiskati ljudi, ki so opazili in pogasili požar v kompresorski postaji TOZD TAP.

Najprej sem obiskal vodja tehnične službe Agrottransporta Franca Hajduka, ki mi je povedal nekaj o težavah s katerimi se trenutno spopadajo. Pravzaprav velja ugotovitev, da so si težave, ki tarejo našo delovno organizacijo in njihovo skoraj enake, le da jo njihove zaradi specifičnosti dejavnosti v tem trenutku izrazitejše. Tu je mislil predvsem na pomanjkanje pogonskega goriva — nafte v južnem delu Jugoslavije.

Povprašal sem ga po delavcih, ki so pri nas pogasili požar. Zaupal mi je, da so to dobri delavci. Dosledni pri izpolnjevanju delovnih nalog in se mu prav zato zdi reakcija in požrtvovalnost teh delavcev popolnoma normalna. Sicer pa imajo pri njih s samoupravnimi akti urejeno, da morajo imeti vsi delavci v delavnici in tehničnih strokah preizkus znanja iz požarne varnosti. Zato je tudi reakcija toliko bolj razumljiva.

KOSI Danilo, strojni ključavničar

V sredini, kjer delam sem še zelo mlad, saj delam šele nekaj mesecev. Dobri ljudje so tu. Lepo so me sprejeli. Na požar me je opozoril tov. Kolarič. Prijel sem najbližji gasilni aparat in že sem bil prek ograje. Gašenje je bilo zaradi vročine in dima težavno, zato smo se menjavali. V trenutku, ko je potrebno pomagati, človek ne razmišlja na lastno varnost. Trudiš se koliko ti je v moči in prepričan sem, da bi vsi ravnali enako.

Rokovanja z gasilnimi aparati sem se naučil v Rudniku Zagorje, kjer sem bil v gasilski deseti. Sicer pa je to že v človeku prirojeno, da skoči na pomoč ne glede na to, kje je pomoč potrebna. Vse je naše in bolj se bomo potrudili te vrednote ohranjati, prej se bomo izkopali iz ekonomskih težav.

Slavko KOLARIČ, izmenovodja. V Agrottransportu sem zaposlen že od 1963. leta.

Izmena se nam je ta večer že iztekala. Gotovo smo že vsi utrujeni od dela razmišljali o počitku doma. Bil sem pri vratih ko mi čuvaj pove, da gori. V trenutku sem bil v delavnici, kjer sem zaklical fantom: »Vzamite gasilne aparate v TAP-u gori. Nihče ni izgubljal časa z razmišljanjem. Že smo bili pri ograji in tudi preko nje. Gašenje je bilo zelo težavno, saj se je v prostoru valil zelo gosti dim. Bila pa je tudi zelo visoka temperatura. Uspeli smo pogasiti požar še preden so prihтели gasilci GD Ptuj. Ne na poškodbe človek takrat ne razmišlja, ko hiti pomagati. Edina misel, ki me je takrat spremljala je bila, rešiti kar se rešiti da.

Kosi Danilo

SAKELŠEK Viktor, vratar — čuvaj

Da sem opazil dim gre pripisati naključju. V delavnico sem moral nesti neke dokumente, ko sem zagledal dim, ki se je valil skozi okno kompresorske postaje. Hitro sem oddal poročilo in opozoril fante o požaru, sam pa odhitel v TAP opozoriti čuvaja. Akcija je stekla v nekaj minutah in temu gre pripisati tudi uspeh.

Res je, da je naloga čuvaja varovanje imovine, tu mislim tudi na imovino izven svojega dvorišča. Prepričan sem, da bi vsak izmed naš ravnal enako. Za sebe pa lahko to še toliko bolj potrdim.

KUKOVEC Franc, mehanik

Ko sem zvedel, da gori, nisem ničesar drugega več razmišljal kot samo to, da je potrebno ukrepati. Res je, da je bilo gašenje zaradi velike vročine in gostega dima zelo težavno in dokaj nevarno. Če bo še kdaj potrebno, tudi tedaj ni bi pomišljal o nevarnosti, kajti varovanje imovine je dolžnost slehernega občana. Prepričan sem, da bi vsj ukrepali enako.

Tovariše, ki so se požrtvovalno spopadli s požarom in ga pogasili je v našo DO povabil direktor delovne organizacije, ki se jim je v prijetnem razgovoru v imenu našega kolektiva zahvalil za trud.

M. M.

Zakaj je prišlo do izpada električne energije?

V noči od 20.—21. oktobra je ob 00,15 uri prišlo do izpada visoke napetosti v transformatorski postaji, ki napaja objekte bivše »SIGME« in računalnika.

Do izpada je prišlo, ker je podgana povzročila zemeljski stik na transformatorju, kar je imelo za posledico pregorevanje visokonapetostnih varovalk in poškodovanje visokonapetostnega ločilnika. Poškodovane dele je DES TOZD ELEKTRO PTUJ zamenjal. Ravno tako je zamenjal transformator zaradi tega, ker prehajamo na 20 kV visokonapetostno omrežje in imamo sedaj montiran preklopljiv transformator iz 10 kV na 20 kV.

Takšnih izpadov pa ni mogoče predvideti, zato gre vsa pohvala DES TOZD ELEKTRO PTUJ, ki je hitro odpravilo okvaro.

TOZD VZDRŽEVANJE

Naše samoupravljanje

(61) sklep: Delavski svet delovne organizacije zadolži ustrezno službo v delovni organizaciji, da pripravi službo v delovni organizaciji, da pripravi spremembo Pravilnika o dodelitvi kadrovskih stanovanj iz združenih sredstev, kot je v obrazložitvi navedeno.

(62) sklep: Delavski svet delovne organizacije vzame odgovor samoupravne delavske kontrole delovne organizacije na sklep št. 54 na znanje, ter zadolži odbor samoupravne delavske kontrole DO, da je potrebno ustrezen postopek uvesti tudi zoper predstavnike TOZD Avtooprema — služba kooperacije.

(63) sklep: 1. Delavski svet DO sklene, da se najame kratkoročni kredit za obratna sredstva v višini 3 mio. din za TOZD Velika oprema. Kredit se najame pri Beograjski banki.

2. Najame se kratkoročni kredit za obratna sredstva v višini 3 mio. din za TOZD Kovinska obdelava pri Jugobanki Ljubljana.

3. Najame se inozemski kredit v višini 45.000 DM za plačilo investicijskega kredita pri KB Maribor, poslovna enota Ptuj.

Za podpisnika kreditnih pogodb se imenujeta tov. Martin Učakar, direktor delovne organizacije in tov. Mirko Prelog, vodja posebne finančne službe.

(64) sklep: Delavski svet delovne organizacije podpira predsanacijski program v TOZD Velika oprema ter zadolžuje službe in vodstva temeljnih organizacij, da pomagajo pri izvajanju predsanacijskega programa.

TOZD Velika oprema pa se zadolži, da ukrepa po zadolžitvah, ki so v postopku navedene.

(65) sklep: Delavski svet delovne organizacije razpravo o zapisniku 3. redne seje odbora za spremljanje sistema delitve dohodka in OD preloži na naslednjo sejo s tem, da se zadolži direktorja delovne organizacije, da se pogovori z odborom o delu odbora.

(66) sklep: Delavski svet delovne organizacije imenuje naslednje delavce za proučitev možnosti sestavljanja in montaže grelcev ter uvedbe tehnologije in proizvodnje satovij za oljne grelce v prostorih TGA Kidričevo:

1. Raziskava tržišča za asortiman proizvodnje z analizo odvisnosti od uvoza in možnosti za izvoz. Zadolžen tov. Ludvik Maučič.

(Nadaljevanje)

Kdo je kriv za (ne)disciplino v naši delovni organizaciji

Smo AGIS, ali smo ZGAGIS? Kaj pa vi mislite? Smo primer discipliniranega kolektiva, ali tistega nediscipliniranega? Kaj pa vi mislite? A smo res nedisciplinirani in zakaj je to tako? Včasih je res tako občutiti kot da bi bili ZGAGIS. Poglejmo.

Poglejmo, no, samo zamujanje v službo in predčasne izhode, ter prekinitve dela med delovnim časom. Ogromno disciplinskih prijav je prav za te prekrške. In, če malo bolj podrobno pogledamo, vidimo, da so prijave v glavnem podane proti delavcem iz neposredne proizvodnje. Malo kdaj je kakšen režijski delavec, vodilnih kadrov, da sploh ne omenjamo, prijavljen zaradi takšnih prekrškov. Kaj naj potem človek iz tega sklepa, če ima vpogled samo v papirje? Samo to, da imamo v AGIS-u visokoza-vestne režijske in vodilne delavce. Ampak, problem so neposredni proizvajalci. Velik problem, seveda. Za sam normalen potek proizvodnje in storitev, za proizvodnjo za trg so neogibni neposredni proizvajalci, skladiščniki, transporterji. Če pa niso na svojih delovnih mestih pravočasno, vestni do dela, pisanja, knjiženja, administriranja, malo kaj pomagajo.

In sedaj, če imamo pred očmi samo prijave, ugotovljamo, da nedisciplinirani takšne stvari skorajda ni poznana v režiji. Je njihov tako vesten odnos do dela samo posledica dobre vzgoje in lepega obnašanja? Žal, človek ne spozna življenja samo preko in iz papirjev. Dejansko stanje je, kot pa vemo, drugačno. Zamujajo. Seveda zamujajo. Če pa je to res, a je, zakaj ni prijav? So to vse tako sposobni ljudje, da vse svoje dnevne naloge opravijo v manj kot osmih urah rednega »šihita«. Je to mogoče razlog? Zakaj se v glavnem prijavljajo neposredni? A se ne zdi to kot kakšna zarota. Je res? Sigurno ni. Ampak, določeno poltronstvo je prisotno v naši družbi vsepovsod. Kot pravi tov. Grličkov, ljudje se bojijo »močnih«, položaja, njihovega mogočnega vpli-

va, mislijo, da se jim ne bi bilo pametno zameriti. Res je, da položaj sam po sebi prinaša določene privilegije, ampak nereči bobu bob ni pošteno, revolucionarno, če hočete. Pred kratkim je eden tovariš iz TOZD Kovinska obdelava povedal na disciplinski komisiji: »Za isto stvar pa se ne prijavljajo vsi, samo določeni. Sedaj pa bom jaz prijavil direktorja ker ni prijavil sodelavca kateri je naredil še hujši prekršek.« In je mogoče bilo kaj? Nič. Nobene prijave, nobene zahtevke za uvedbo disciplinskega postopka, ničesar. Reklo bi se, da je prišel človek k pameti.

Kaj pa alkoholizem? Toliko je prijav zaradi vinjenosti med delovnim časom, da se nekomu lahko zmeša. Prepričan sem, da bi tov. Lužnik, res lahko naredil doktorsko disertacijo na področju sociologije s temo: »Vpliv višine osebnega dohodka v DO AGIS na porabo Pelinkovca in njegovo povratno delovanje na potek proizvodnje v DO AGIS«. Interakcija. Tov. iz Gradisa mi je povedal: »pravijo, da so zidarji pijanci. Saj ni res! Ne utegnejo. Pridem v kontrolo v Konzum, tam pa se vse plavi od AGIS-a, pri Lužniku isto. Pridem v mesto, ista slika. Potem se vprašam, kje naj moji dečki sploh nekaj v miru spišejo. A ni tako?« Res je nerodno videti steklen pogled med delovnim časom. Je to haloška folklor, obup? V vsakem primeru škodljivo. Bodimo iskreni in priznajmo, da ga skoraj ni takšnega, ki med delovnim časom ni malo spil ob tej ali oni priliki. Mi smo narod veseljakov in nam je praznovanje in proslavljanje hobi.

Velik problem je odklanjanje dela. Kaj pa malomarno in nevestno opravljanje nalog? Že dolgo je slišati pritožbe na Komercialo. Samo tovariši, kdaj je kdo ukrepal? Začelo se je sedaj, ko smo ga dotirali do konca. Kdo bo odgovoren za prekoračitev reprezentance? Preveč smo bili »komot« do sedaj, vsepovsod.

In kje so vzroki nediscipline? Niso samo v našem odnosu do dela nasploh — delovni kulturi — ampak, po mojem globokem prepričanju je vzrok tudi v neustreznem nagrajevanju po delu. Dokler bodo ljudje prihajali v službo za malo plačo, a bodo imeli veliko dela in skrb, ne bo ne veselja do službe, ne discipline. Mislim, da bo novi SaS o razporeditvi osebnega dohodka dosti prispeval k izboljšanju discipline, če bo ustrezno rešil problem. Komu se izplača biti nediscipliniran in kakšna je korist od nediscipline? Nediscipli-

na se izplača samo tistemu, kateri v vsakem primeru dobi svojo plačico, kakšno, takšno, ne glede na dejanski prispevek k ustvarjanju dohodka. To, seveda, ne velja v celoti za neposredne proizvajalce, ker oni živijo »na normi«. Novi SaS bi moral spodbudno delovati na delovno disciplino, kakor proizvodnje tako reziže.

Evidenca prekrškov je takšna, kakršno lahko razberemo iz delovnika disciplinskih prijav. Dejansko stanje je popolnoma drugačno. Stari Rimljani v Poetovih, bi rekli: QUOD NON EST IN ACTIS, NON EST IN MUNDIS. Mi, sodobni ptujčani pa nebi smeli reči: »Kaj ne obstaja v spisih, sploh ne obstaja«, ampak se moramo zavedati dejan-

Le kam pelje ...

Vprašanje je, koliko in kako se disciplinski ukrepi odražajo na disciplino? Kakšen je njihov preventivni in kurativni karakter? To je odvisno predvsem od posameznika, kateremu je disciplinski ukrep izrečen. Sodeč po številu povratnikov kurativni pomen ni posebej uspešen. Postopek je predolg. Najbolj pomaga to, kar takoj pomaga. Aktualne stvari imajo svoj pomen. Stare zadeve precej izgubijo na svoji prvotni značilnosti. Včasih je sam postopek neprimeren prekršku, neekonomičen. Včasih nas dosti več stane sam postopek, forma, igra, procedura, kot dejanska škoda, nastala od prekrška. Pavšalna kazen za določene prekrške, bi tu več zalegla.

Delavci se pritožujejo, vodilni kadri se pritožujejo. Vseopovsod je slišati, da je naša delovna disciplina slaba. Nedisciplinirani smo. In kdo ustvarja nedisciplino? Ali nismo to mi sami? Sami sebi, na koncu koncev, škodujemo.

Delavci pravijo na disciplinski: »Vi vidite samo nas! Kaj pa vi zgoraj? Mislite, da mi nič ne vidimo?« Kaj to pomeni, mi zgoraj in vi spodaj? Res je nekaj narobe. Spodaj in zgoraj. Dokler se bo tako delilo v praksi in zavesti, ne bomo nikamor prišli. Sistem treba spreminjati, da bi lahko napredovali. To ni poziv na vojno, ampak na disciplino, na delo. Ni poziv na masovno prijavljanje reziže in vodilnih kadrov, temveč na zavestno opravljanje svojega dela in nalog. Reziže se ne da prekriti.

skega stanja. Ne smemo biti formalisti, saj smo socialistična samoupravna družba, ali ne? Rečimo bobu bob, za splošno dobro vseh nas. V tolmunu lahko samo strunemo. Razmigajmo malo našo zavest. Časi so težki in da nebi šlo vse po gobe, moramo končno začeti ukrepati. Ker delovna disciplina ni nekaj ločljivega, nekaj, kar obstoja neodvisno od vsega drugega, ni ločljiva od delovnega uspeha, dohodka. Storititi moramo vse, dati možne pogoje za njeno uresničevanje. Izborimo se za te pogoje, ker po toči zvoniti bo prepozno. Če bomo samo obravnavali večje ali manjše število prekrškov, nas to ne bo nikamor pripeljalo. Vsi ti 5—10 minutni zamudniki so periferija problema. Solidarnost nas delovnih ljudi med seboj, zavest o medsebojni odvisnosti, poštenje drug do drugega, zavestni odnos do dela, to je pravo!

Poseči moramo v možgane!

Boris Miočnovič

(Nadaljevanje s 4. strani)

2. Tehnološke raziskave z izdelavo tehnološkega elaborata za tehnologijo sestave in montaže grelcev ter izdelave satovij za oljne grelce s posebnim prikazom potrebne uvozne opreme. Zadolžen tov. Franc Murko.

3. Strukture in števila potrebnih kadrov s posebnim prikazom razporeditev obstoječih delavcev. Zadolžen tov. Ivan Šebela in tov. Oto Coklin.

4. Predračunska vrednost investicije. Zadolžena tov. Majda Petrovič.

5. Finančna uspešnost investicije z okvirnim virom financiranja. Zadolžen tov. Zlatko Špoljar.

6. Pravni status — zadolžen tov. Alojz Šalamun. Vodja oz. koordinator tov. Majda Petrovič.

**DOPIŠUJ
V SVOJE
GLASILO**

Realizacija izvoznih planov

Predviden plan izvoza v vrednosti 55.019 din v DO AGIS je bil do konca septembra realiziran s 75 %.

Po TOZD-ih je bila dosežena naslednja realizacija:

	realizacija	plan SISEOT	indeks v 000
TOZD TAP	39.000	28.593	73
TOZD VO	10.442	7.863	75
TOZD GUM	2.500	2.514	101
TOZD KOV	1.231	1.191	97
TOZD KOV	1.840	—	—
TOZD VZMETARNA	—	54	—
AGIS	55.019	40.215	73

Predvideva pa se, da predviden plan za leto 1981 ne bo v celoti realiziran. To pa zaradi več vzrokov — objektivnih in subjektivnih.

Med objektivne vzroke štejemo:

— recesija na svetovnem tržišču — kar je povzročilo zmanjšanje naročil s strani inozemskih kupcev (firma Opel je zmanjšala naročila okenskih dvigalk po številu in po tipih. Od 8 tipov dvigalk dobavljamo še samo 2 tipa. Prav tako je zaslediti zmanjšanje naročil in prolongacije dobav s strani firme Mercedes),

— težave na svetovnem tržišču in problemi s plasmanom proizvodov povzročajo, da so nam nekateri inozemski partnerji prolongirali dobave naročenega blaga v leto 1982 (firma BMW -gumi tepehe, firma STEYR — oljne hladilnike),

— zaradi zapoznele homologacije še ni prispelo naročil firme BMW za vrtilišča kljucke (plan 1981 din 2.000.000),

— pomanjkanje reprodukcijskega materiala (proizvodi črne metalurgije in barvne).

Subjektivni vzroki, ki so vplivali in še vplivajo na zmanjšanje izvoza:

- kvaliteta izvoženih proizvodov,
- nepravočasne dobave.

Vse aktivnosti v naši delovni organizaciji so usmerjene v realizacijo izvoza, se pravi, da se moremo vsi maksimalno angažirati za uresničitev postavljenega cilja. V ta namen so podzeti v DO AGIS posebni ukrepi za pospešitev izvoza.

Ti so:

- prioriteta pri nabavi repromateriala in surovin je nabava materiala namenjena za izvozne izdelke,
- prednost pri koriščenju deviznih sredstev ima uvoz, ki je vezan na izvoz ne glede na proizvodni TOZD,
- prav tako morajo biti v vsakem trenutku proste kapacitete za proizvodnjo izdelkov, namenjenih za tuji trg,
- maksimalno zaostri osebno odgovornost vseh, ki sodelujejo v verigi realizacije izvoza (proizvodnih in režijski delavcev),
- v okviru DO podzeti dodatne ukrepe v zvezi internih stimulacij proizvodnih TOZD. Formirati poseben fond, ki bi bil namenjen za pospeševanje izvoznih poslov,
- o resnosti položaja na področju izvoza je potrebno informirati vse delavce.

V vezi možnosti dodatnega izvoza naj povemo, da interes po nekaterih naših proizvodnih v invencijstvu obstaja. V tem letu smo prejel kar za 125 milijonov dinarjev povpraševanj, vendar pa do realizacije izvoza pride izredno malo.

Vzrok temu so v glavnem previsoke cene, nekonkurenčnost, saj posredovane limitne cene ne pokrivajo niti repromateriala. Pojavlja se tudi vprašanje doseganje kvalitete zaradi zastarele strojne opreme.

Zaradi nezadostnega izvoza naša DO tudi ne razpolaga z zadostno višino uvoznih pravic in deviz za uvoz repromateriala in pa za soudeležbo pri nabavi surovin zaradi zagotovitve proizvodov barvne in kemične industrije.

Zaradi pomanjkanja deviznih sredstev in uvoznih pravic do konec leta ne bomo mogli v DO AGIS realizirati prodajnega plana, motena bo proizvodnja in postavljal se bo vprašanje kam začasno namestiti ljudi.

Za orientacijo naj povemo, da moramo že v tem in naslednjem mesecu prenakazati devize za nakup surovin za proizvodnjo aluminija in raznih komponent za barve v višini 2.500.000 din kar pomeni za AGIS zmanjšanje repromateriala iz uvoza za eno mesečno proizvodnjo.

Glede na izredno težavno situacijo na področju oskrbe z repromateriali iz domačega in tujega tržišča je potrebno maksimalno angažiranje, da bi kar v največji meri oblačili posledice pomanjkanja.

Traktorji, novost v naši DO

Problematika uvoza

Zaradi novih omejitev na področju uvoza v mesecu septembru nismo imeli možnosti uvažati repromateriala in surovin, pa čeprav smo za nekatere stvari že imeli odprte akreditivne v mesecu avgustu.

To nam je povzročilo izpad proizvodnje gumarskih izdelkov (kaučuk), ogledal za potrebe TAM, FAP, IMV, ZCZ, zavornih valjev in agregatov.

Prav tako nam restrikcije na uvozu povzročajo pri realizaciji izvoznih poslov velike težave (Graubremse, RABA).

Ker se predvidevajo do konec leta še ostrejši ukrepi na tem področju je ogrožena proizvodnja:

- tahograf in reg. papirja (v celoti)
- zavorni valji in agregati
- ogledala
- vzmeti
- gumarskih proizvodov in s tem izpad prihodka za ca 6—7 milijard.

Cvetka Papst

Po sklepu Zveze sindikatov Jugoslavije od 30. septembra 1980 odbor sveta ZSJ za inovacije razpisuje

Nagradni natečaj za inovacije s področja zboljšanja pogojev in humanizacije dela

Nagrade bodo podeljene leta 1982 ob 1. maju — prazniku dela.

Po tem natečaju bodo podeljene:

- dve prvi nagradi po 30.000 dinarjev,
- dve drugi nagradi po 20.000 dinarjev,
- dve tretji nagradi po 10.000 dinarjev.

Pravico do sodelovanja na natečaju imajo vsi delavci, katerih inovacije izpolnjujejo naslednje kriterije:

- zboljšujejo delovne pogoje,
- zmanjšujejo težke posledice poškodb na delu,
- humanizirajo delo,
- zboljšujejo varnost delavcev pri delu,
- zmanjšujejo invalidnost delavcev,
- odpravljajo razne vzroke boleznih delavcev,
- odpravljajo ali znatno zmanjšujejo poklicna obolenja,
- odpravljajo vzroke, ki škodljivo vplivajo na delovne pogoje,
- zmanjšujejo ali odpravljajo možnost za poškodbe na delu,
- zmanjšujejo število beneficiranih delovnih mest,
- prispevajo h krepitvi delovne sposobnosti delavcev,
- povečujejo produktivnost in dhodek.

Prijavljene inovacije se morajo nanašati na izboljšanje pogojev in humanizacijo dela in morajo vsebovati:

- prijavo in opis inovacije z dokumentom o stopnji uporabnosti,
- dokaz oziroma utemeljitev učinkov inovacije po kriterijih natečaja, pri čemer ima prednost zdravje delavcev in izboljšanje delovnih pogojev,
- utemeljitev in dokaz o ekonomskih in drugih učinkih,
- sklep ustreznega organa o vrednosti inovacije oziroma rešitve,
- priporočilo osnovne organizacije zveze sindikatov,
- naslov avtorja.

Pri ocenjevanju imajo prednost inovacije, ki so v praksi že uveljavljene.

Prijave se pošiljajo od dneva objave natečaja do 1. marca 1982.

Prijave pošljite svetu Zveze sindikatov Jugoslavije, koordinacijskemu odboru za inovacije, 11000 Beograd, Trg Marksa i Engelsa 5.

Druge informacije o nagradnem natečaju lahko dobite po telefonu številka (011) 330-841, interna 313, ali (011) 334-496.

Koordinacijski odbor sveta ZSJ za inovacije

Zavorni sistemi in kolesne zavore novih vozil TAM

1. Razvojni program novih vozil

Zagotovitev močnega lastnega razvoja je osnovno izhodišče Tamovih razvojnih programov. V teh programih se predvideva postopna obnova celotnega programa in razširitev na vse kategorije gospodarskih cestnih vozil in specialna vozila. V okviru družine »B« programa tovornih vozil je predviden razvoj lahke kategorije vozil nosilnosti 3100—4700 kg, srednje kategorije vozil nosilnosti 5300—9000 kg in težke kategorije vozil nosilnosti do 13500 kg.

Prototipna vozila srednje kategorije so že izdelana, nadalje bodo izdelani prototipi vozil lahke kategorije in nato še težke. V družini avtobusov bodo bistvena novost predvsem avtobusi z zračnim vzmetenjem.

Razvoj navedenih vozil je predviden v srednjeročnem programu TAM-a do leta 1985.

2. Zavorni sistemi novih vozil TAM

Konstruksijska in tehnološka unifikacija je bila pri projektiranju zavornih sistemov zelo povdarjena.

Uporabljen dvokrožni zračno-hidravlični zavorni sistem je v veliki meri poenoten praktično za vsa vozila.

Zračni del sistema je v bistvu enak kot pri čistem zračnem dvokrožnem sistemu, le aktiviranje kolesnih zavora je s pomočjo hidravlike.

Čisti zračni zavorni sistem se predvideva za najtežja vozila.

3. Nove kolesne zavore

Analiza obstoječih zavora je pokazala, da so zavorne obloge termično preobremenjene, kar povzroča nezanesljivo obratovanje in številne okvare. Tudi nekatere konstrukcijske rešitve in tehnološki postopki so neustrezni in so posledica neustreznih in zastarelih proizvodnih kapacitet. To je tudi glavni razlog, da je razvojni program kolesnih zavora prioriteten. Za vgradnjo na tovorna vozila in avtobuse so predvidene sledeče zavore:

a) Tipa duplex ϕ 410 za prednjo premo
Trenutno so razvite širine zavor 120, 140 in 160 mm. Medsebojno so unificirane in omogočajo vgradnjo hidravličnih zavornih valjev premera ϕ 38,1—50,8 mm.
Pokrivajo območje zavornih momentov od 8000—16000 Nm.

b) Tipa duo-servo ϕ 410 za zadnjo premo
Razviti sta širini 120 in 160 mm. Možno je vgraditi hidravlične zavorne valje premera ϕ 25,4—41,27 mm.
Območje zavornih momentov je od 7500—15000 Nm.

Pri obeh tipih zavor je nastavljanje čeljusti ročno, predvidena pa je možnost vgraditve mehanizmov za avtomatsko nastavljanje čeljusti.

c) Zavore tipa simplex ϕ 410

Te zavore bi naj bile z zračnim aktiviranjem, razvoj pa bo potekal skladno z razvojem težke kategorije vozil.

d) Zavore tipa simplex ϕ 325

Predvidene so za lahko kategorijo »B« programa tovornih vozil ter lahko kategorijo avtobusov.

Zavore so v fazi konstrukcijske razdelave. Aktiviranje bi naj bilo s pomočjo hidravličnih zavornih valjev, ki pa še niso definirani.

4. Proizvodnja zavor in elementov zavornega sistema

Proizvodnjo novih zavor bi naj TAM zagotovila v novi proizvodni hali, ki bi naj bila zgrajena v letu 1983 ob sedanjem obratu v Ptuj.

Sredstva v višini 600 milijonov za zgraditev in opremo hale so praktično že zagotovljena, saj je investicija obravnavana kot prioriteta. Že v letu 1985 bi naj količine zavor bile okrog 50000. Seveda je predviden del te količine zamenjavo obstoječih zavor, katerih proizvodne količine bodo ustrezno padale. Glede na hidravlične zavorne valje to pomeni porast novih kolesnih zavornih valjev do količine 165000 in količinski padec obstoječih kolesnih zavornih valjev na 35000. Z upoštevanjem večanja količin glavnih zavornih valjev in valjev za sklopko, ki sicer ostajajo konstrukcijsko nespremenjeni, bo v letu 1985 celotna količina z upoštevanjem drugogradnje 267000 valjev.

To je za TOZD KO kot proizvajalca hidravličnih valjev, količina, ki je ni zmožna izdelati, glede na dejstvo da danes TOZD KO proizvaja na meji tehnoloških možnosti 165000 valjev.

Za zagotovitev povečane proizvodnje je bil v sodelavi med RTS in TOZD KO izdelan projekt, katerega aktivnosti so v teku, in ki bi naj v končni fazi zagotovil TOZD-u KO ustrezno rešeno proizvodnjo vse do leta 1990. Samo na tak način bo namreč TOZD KO lahko še nadalje ostal edini proizvajalec zavornih valjev za potrebe TAM-a oziroma imel zagotovljen obstoj.

Posebej pa bo treba tudi oceniti naše možnosti oziroma možnosti TOZD TAP, saj se bo ustrezno s povečanjem števila vozil povečala tudi potreba po zračnih zavornih elementih. Skrajni čas je tudi, da odgovorni ljudje v AGIS-u končno določijo prioriteten razvojno proizvodni program, saj se vse bolj kaže potreba po združevanju sredstev na nivoju DO. Samo takšna jasna opredelitev, ne pa razdrobljenost proizvodnje, lahko prispeva k izboljšanju sedanjega stanja.

Bojan Žiger, dipl. Ing.

Rekonstrukcija Rajšpove ulice

Marsikateri delavec, zaposlen v naši delovni organizaciji se verjetno sprašuje, zakaj se prekopava Rajšpova ulica. Naj povemo, da gre za njeno rekonstrukcijo. Sprva je bilo določeno, da bi rekonstruirali celotno Rajšpovo ulico, vendar bo zaradi pomanjkanja sredstev letos realizirana le I. faza, to so naslednja dela:

- obnova vozne površine (cestišča) v dolžini 160 m (od Ormoške ceste do Kogejeve poti proti sejmišču oz. Petrolu)

- izdelava kolesarske steze na obeh straneh cestišča

- izdelava pešpoti na eni strani cestišča

- obnova javne razsvetljave.

I. faza rekonstrukcije bo znašala 2.025.881,15 din, od tega bodo združile Samoupravna komunalna skupnost 1.125.881,15 din, krajevna skupnost Tone Žnidarič 500.000,00 din, Petrol 100.000,00 din, Certus 100.000,00 din, Agrotransport 100.000,00 in Agis prav tako 100.000,00 din

Temeljne organizacije v sestavi DO AGIS, ki so locirane ob

Rajšpovi ulici so v ta namen že sprejele ali pa bodo v kratkem to storile, samopuravni sporazum o združevanju sredstev za sofinanciranje rekonstrukcije Rajšpove ulice. Sredstva, katera mora AGIS združiti z ostalimi uporabniki ulice, bodo temeljne organizacije, podpisnice sporazuma združile po ključu števila zaposlenih na dan 31. 12. 1980 v posamezni TOZD.

Na posamezne TOZD tako opade:

TAP	43.000,— din
KO	13.000,— din
GUM	18.000,— din
OR	8.000,— din
VZD	5.000,— din

KOM	6.000,— din
SMV	7.000,— din
Skupaj	100.000,— din

Z rekonstrukcijo Rajšpove ulice, zlasti pa z izdelavo pločnika in kolesarskih stez, bo nedvomno dosežena večja varnost nas vseh, ki uporabljamo to ulico.

Ko namreč zapuščamo delo in hitimo vsak na svojo stran, ne pomišljamo, da oviramo voznike osebnih avtomobilov, katerim večkrat dobesedno zapremo pot, istočasno pa spravljamo s tem v nevarnost sebe in druge.

Pravna služba

Iz prakse sodišč združenega dela

S člankom, ki ga objavljamo, želimo kršitelje delovnih obveznosti opozoriti, da se pogojni izrek ukrepa prenehanja delovnega razmerja lahko prekliče, v kolikor delavec — kršitelj v času trajanja tega ukrepa huje krši delovno obveznost. Tudi v naši delovni organizaciji namreč prevladuje mnenje, da je pogoj za preklic prenehanja delovnega razmerja, katerega izvršitev se odloži za določeno dobo, takšna kršitev delovne obveznosti, za katero se lahko izreče prenehanje delovnega razmerja.

Članek je bil objavljen v Gospodarskem vestniku št. 2/81.

PREKLIC DISCIPLINSKEGA UKREPA:

Pogojno odložena izvršitev disciplinskega ukrepa prenehanja delovnega razmerja se lahko prekliče, če delavec v pogojni dobi stori hujšo kršitev delovne obveznosti, čeprav se za tako kršitev ne more izreči ukrepa prenehanja delovnega razmerja. (Odločba Sodišča združenega dela SR Slovenije, št. 1498/80 — 3 z dne 18. 11. 1980).

Sodišče prve stopnje je zavrnilo zahtevek predlagatelja, ki je uveljavljal razveljavitev sklepa o preklicu pogojne odložitve disciplinskega ukrepa prenehanja delovnega razmerja. Med pogojno dobo je namreč izostal neopravičeno štiri delovne dni, kar je sicer hujša kršitev delovne obveznosti, vendar se za tako kršitev po samoupravnem splošnem aktu ne more izreči ukrepa prenehanja delovnega razmerja.

Pritožbeno sodišče je zavrnilo pritožbo predlagatelja in v svoji odločbi med drugim navedlo:

Predlagatelju je bil izrečen ukrep prenehanja delovnega razmerja s pogojno odložitvijo dne 22. 1. 1980, ker je večkrat neopravičeno izostal z dela. V času pogojne odložitve ukrepa pa je predlagatelj neopravičeno izostal z dela 5. 2. in 12., 13. in 14. 2. 1980. Tako je predlagatelj ponovno storil hujšo kršitev delovne obveznosti, saj je štiri dni izostal neopravičeno. Udeležena temeljna organizacija v disciplin-

skem postopku ni izrekla samostojnega ukrepa prenehanja delovnega razmerja, ampak je preklicala izrečeno pogojno odložitve kot to jasno izhaja iz sklepa disciplinske komisije.

Ker je predlagatelj znova huje kršil delovno obveznost je disciplinska komisija ravnala po 2. odst. 179. čl. pravilnika o delovnih razmerjih, ki določa, da se lahko prekliče pogojno odloženi ukrep prenehanja delovnega razmerja tedaj, če delavec v času pogojne odložitve znova huje krši delovno obveznost.

Po zakonu o združenem delu (2. odst. 198. čl.) se šteje, da ukrep ni bil izrečen, če delavec v času pogojne odložitve znova huje ne prekrši delovnih obveznosti. V zakonu so torej navedene le hujske kršitve, ne pa takšne kršitve, zaradi katerih se delavcu lahko izreče ukrep prenehanja delovnega razmerja (ali denarna kazen, če je bila ta pogojno odložena). Če bi se zahtevala za preklic pogojne odložitve enako huda kršitev kot za sam ukrep prenehanja delovnega razmerja, potem bi bil delavcu lahko izrečen znova enak ukrep, brez odložitve, a tudi brez preklica prejšnje odložitve. Sicer pa zakon o delovnih razmerjih (2. odst. 156. čl.) izrecno določa, da se pogojna odložena izvršitev lahko prekliče, če delavec stori v pogojni dobi hujšo kršitev delovnih obveznosti.

Pravna služba

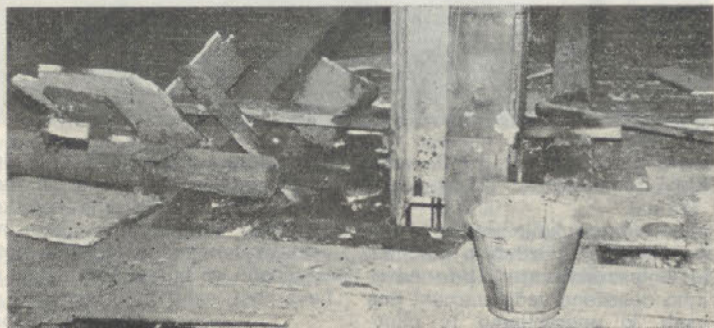
GORELO V TOZD VO

Dne 26. 9. 1981 je ob 8.30 v oddelku posod in glušnikov izbruhnil požar v ventilacijskem kanalu odsesovalnega ventilatorja. Požar so delavci oddelka posod in glušnikov pravočasno opazili in pogasili. Vzrok požara ni znan.

Zaradi preventivne požarne varnosti smo v dogovoru z referentom požarne varnosti zamenjali lesene ventilacijske kanale z pločevinastimi.

Nadalje pa bo potrebno vse ventilacijske kanale redno v enakih časovnih obdobjih čistiti, da do podobnih nevarnosti ne bi več prihajalo.

M. A.

Knjiga - naš prijatelj

Pred obletnico rojstva dr. Franceta Prešerna, ki jo slavimo 3. decembra, je Prešernova družba spet izdala svojo redno letno knjižno zbirko. Ta, gotovo najcenejša zbirka na Slovenskem, vezana v platno, z večbarvnim ščitnim ovitkom (broširan je le koledar) in tiskana na brezlesnem papirju, stane vsega 450 dinarjev. Če ne potrebujete trdnih platnic in boljšega papirja, se lahko odločite za broširano izdajo, ki stane le 350 dinarjev.

Naročnino lahko plačate tudi v dveh obrokih.

Vendar to ni vse, zaradi česar na izid zbirke opozarjamo tudi člane našega kolektiva. Skrbno izbrano in mikavno branje je vredno, da bi ga imeli v vsaki družini:

1. Prešernov koledar za leto 1982 — knjiga velikega formata z okrog 200 stranmi prinaša poleg koledarskega dela, opremljenega z barvnimi reprodukcijami slik Maksima Gasparija, vrsto aktualnih člankov, ki bodo prav gotovo pritegnili vsakega bralca: Vekoslav Grmič razpravlja o mestu kristjanov v naši samoupravni socialistični družbi, Jože Smole nam razgrinja podobo današnjega nemirnega sveta, Anton Trstenjak kritično razmišlja o grozeči sili porabniške družbe in samomoru, Ivan Sedej pa primerja staro in novo — kmečko in sodobno ljudsko arhitekturo. Tu so še: Jože Dolenc — Ob štiristoletnici Gregorijanskega koledarja, Janez Gregori — Tudi pri nas je živalstvo ogroženo, France Adamič — Spomini na brata Louisa Adamiča, pa še pesmi in kratka proza sodobnih slovenskih ustvarjalcev — Vladimirja Kavčiča, Miška Kranjca, Pavleta Zidarja, Karla Gabeljška, Toneta Svetine, Miloša Mikela in drugih.

2. Ta glavna Urša — privlačna lahkotna pripoved znanega slovenskega romanopisca Smiljana Rozmana, napisana v obliki dnevnika predstavnice sodobne šolske mladine.

3. Ljudje pod Osojnikom — delo, v katerem nam pisatelj France Bevk z enkratnim mojstrstvom in umetniško tenkočutnostjo prikaže usodo svojih rojakov, kmetov, dninarjev in drugih hribovskih prebivalcev.

4. Po jamborni cesti... v mesto na peklu — na bogatih pričevanjih osnovan kulturno-zgodovinski zapis dr. Miroslava Pahorja ob sodelovanju Ilonke Hajnal. Knjiga pripoveduje o stari rimski cesti pod Nanosom, po kateri so od nekdanj prevahalili les proti Trstu.

5. Hitro pripravljanje jedi — priručnik, ki daje sodobnim mladim kuharicam in kuharjem v roke napotilo za hitro pripravljanje okusnih jedi. Napisala ga je priznana avtorica tovrstnih del Andreja Grum.

Če se še niste odločili za nakup, vam priporočamo, da poiščete poverjenika Prešernove družbe in zbirko pri njemu naročite. Lahko pa izpolnite tudi priloženo naročilnico in jo pošljete naravnost Prešernovi družbi, Ljubljana, Borsetova 27.

Pesem družji narode

25. septembra se je pred šolo ustavil avtobus. V njem so bili pevci zbora iz Čehoslovaške. V učilnici so dobili napitek. Medtem smo se učenci zbrali v telovadnici. Ko so vstopili v telovadnico, smo vsi vstali in ploskali. Razvrstili so se na oder in povedali nekaj o namenu tega koncerta. Pesem družji narode! To je res. Zavedati se moramo, da je lepa pesem povsod dobro sprejeta. Prva pesem je bila ponisimo preveč razumeli, potem pa

zdravna. Njihovega jezika sprva smo se tej govoricji že privadili. Koncert je trajal približno eno uro. Bilo je enkratno doživetje. Takšnega zbora ni slišati vsak dan. Lahko smo pa ponosni, da so se ustavili na naši šoli. Ko so odpeli, sta jim učenca v narodni nošji izročila skromno darilce in šopek, mi pa smo še dolgo, dolgo ploskali. Telovadnico smo zapuščali polni lepega doživetja. Še dolgo se bomo spominjali tega obiska.

Renata Ornik 5. r.

OŠ Franc Osojnik

Na trgatvi

Nekateri mislijo, da je trgatve že konec. Toda ne! V vinogradih KK Ptuj je še vse živo. Slišati je živ žav mnogih mladih trgačev. Večkrat odpelje avtobus izpred naše šole učence 5., 6., 7. in 8. razredov v trgatve. Zaslužili si bomo denar za izlet. Da bi ga ostalo čim več, smo se petošolci odpravili peš proti Mestnemu vrhu.

Vedra so se hitro polnila s sladkim grozrdjem. Tudi mi smo si ga privoščili. Polne posode smo nosili na traktorsko prikolico in gledali, kdaj se bo napolnila. Tovariš nam je pripeljal malico, hitro smo pojedli in nabrali moči za nadaljnje delo. Nekateri med nami niso bili najbolj delovni. Opozarjali smo jih, naj se le potrudijo, če hočejo na izlet.

Takih in podobnih akcij si še želimo, saj lahko ob njih dokazemo, da tudi naše mlade moči zaležejo, če se potrudimo.

Aleksandra Mesarič 5. r.

OŠ Franc Osojnik

Težave v TOZD Vzmetarna

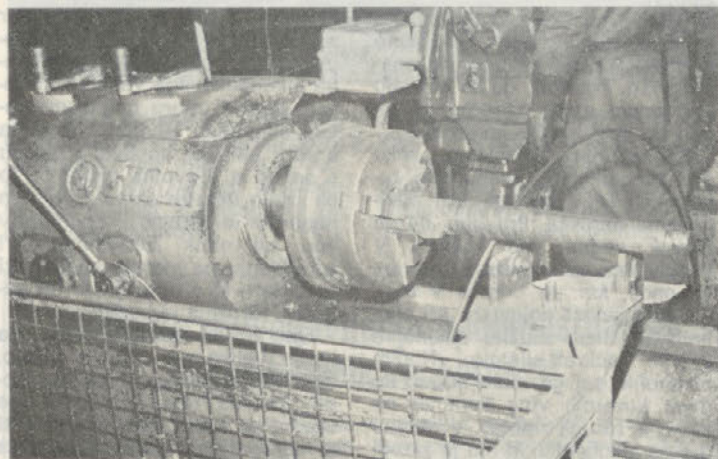
Ne glede na to, da se v večini TOZD naše DO pojavljajo določeni problemi iz vidika nabave materiala in repromaterialov moramo pri našem TOZD posebej poudariti, da pa imamo mi še dodaten problem to je problem nezagotovljenega dela. Pomanjkanje dela se je pričelo že v mesecu maju, vendar so bila takrat določena naročila v zaostanku in zato ni prihajalo do direktnega pomanjkanja dela na delovnih mestih. V mesecu avgustu pa so se že pojavljali znatni problemi kako zagotoviti delo v neposredni proizvodnji. Ukrepi, ki smo jih takrat povzeli so bili v tem, da sta referenta prodaje izdelala svoje plane obiskov vseh tistih strank, katere bi po vstrajnosti od prej morala podati naročila, ki pa tega seveda niso storila. Ti obiski so bili delno uspešni in nam zagotovili delo za nekaj dni naprej. Kljub angažiranju referentov prodaje in pomoči od strokovnih služb TOZD-a pa vse do danes nismo uspeli zagotoviti dela za več kot cca 10 dni vnaprej. Aktivnosti za povečanje naročil še tečejo, pridobili smo tudi nekatere od novih kupcev in zaokrožili področje potreb po vzmeteh v SR Makedoniji. Prav tako smo uspeli pridobiti naročila od strani firme

srednem kontaktu z njihovo operativno pripravo dela, nabavo, kontrolo in tehničnimi službami smo se dogovorili o načinu pristopa, kateri bi nam zagotavljal kvalitetne in količinske nemotene dobave materiala.

Prav tako smo poizkušali s temi dobavitelji nadoknaditi iz domačih materialov tudi tiste materiale, katere smo morali do danes uvažati. Del teh materialov bomo v skupnem sodelovanju iz vidika tehnične uporabnosti vzmeti in vzmetnih elementov lahko nadoknadili. Za del teh materialov pa bomo menjali konstrukcije vzmeti iz vidika osnovnega materiala in prešli na materiale, katere je moč dobiti na domačem tržišču.

S temi ukrepi bi znatno zmanjšali potrebe po uvoženih materialih. Vendar smo tudi za materiale, katere bo v vsakem primeru potrebno uvoziti navezali kontakte z določenimi našimi kupci in se dogovorili o možnosti uvoza materiala od njihove strani za naše potrebe.

Kot naslednji problemi se pojavljajo v proizvodnji, predvsem v času, ko ni rednih naročil temveč so le individualna naročila problemi kvalifikacijske strukture oz. znanja opravljenega dela, za kar nismo sposobni. Zato je

ZMAJ Zemun, katerega kot kupca smo imeli v planu že nekaj časa. Predvidevamo, da bo stanje pomanjkanja dela trajalo še v mesecu novembru, da pa se bo stanje v mesecu decembru po naših predvidevanjih popravilo z naročili vzmetnih elementov za kmetijsko mehanizacijo, katerih montaža se prične v I. kvartalu 1982.

Kot drugi problem je nedoseganje plana tudi iz vidika pomanjkanja nekaterih vrst materiala tako domačega kot uvoženega. Da bi ta problem obvladali smo skupaj z nabavo obiskali največje dobavitelje vzmetnih žic v Jugoslaviji in skupaj urejali oz. poizkušali zmanjšati tako nabavne kot tehnične probleme. V nepo-

eden od ciljev, da takoj pristopimo k izobraževanju naših delavcev.

Posebno pozornost smo in še moramo posvetiti delavnemu okolju in varnemu delu delavca. Oprema, ki jo imamo je starejša, ni namensko izdelana za proizvodnjo vzmeti in iz tega vidika tudi ni varno za varno delo. Skupaj z SVD, Vzdrževanjem in nami smo pristopili k sanaciji tega stanja.

Poudariti moramo, da problematika, katere je prikazana vse od začetka tega prispevka ni trenutna in akcija, katere smo prevzeli ne morejo biti enkratne, temveč morajo biti trajne in v njih moramo sodelovati vsi.

Janez PIČERKO

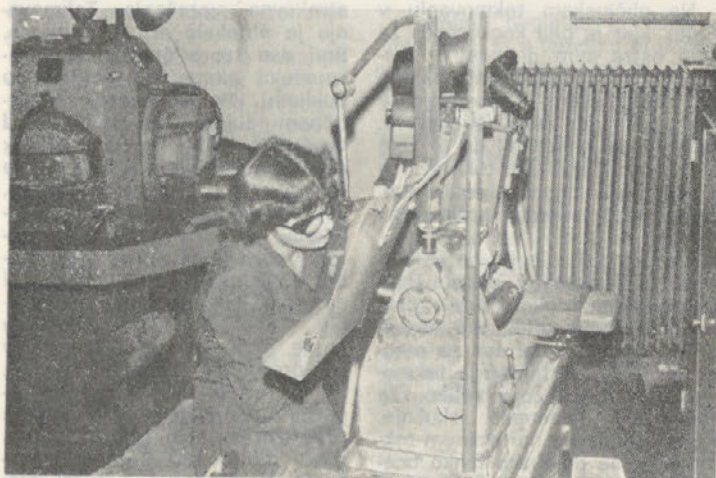
Člane kolektiva obveščamo, da izpolnjujemo kreditne pole od 6. do 7. ure zjutraj še isti dan, vsem tistim pa, ki bodo dostavili kreditne pole po 7. uri, jih bomo potrdili naslednji dan do 7. ure.

Prosimo, da obvestilo upoštevate!

Obr. os. doh.

OSTRILNICA

Že od leta 1978 se intenzivneje ukvarjamo z modernizacijo in prostorskimi problemi ostrilnice TOZD TAP. Tega leta smo se namreč odločili, da naročimo novi ostrilni stroj s profil projektorjem »JUNGNER«, leta 1979 pa avtomat za ostrenje žag »KALTENBACH«. Le tako bi lahko spremljali razvoj tehnologije in strojnega parka. Pri osvajanju in redni proizvodnji zavornih agregatov se namreč pojavljajo vse zahtevnejša specialna rezna orodja. Najzahtevnejša za brušenje so vsekakor profilna rezila in profilni stružni noži. Z obstoječimi stroji je taka orodja izredno težko ali celo nemogoče izdelati — ne dosegamo tolerančnih zahtev in obdelave. Kljub prizadevanjem nam omenjenih strojev ni uspelo nabaviti, kar se vsekakor pozna tudi pri količinah in kvaliteti dela v proizvodnji.

V ostrilnici

Sama ostrilnica je dokaj dobro locirana — je ob skladišču standardnega orodja in s tem v sredi prostorov TOZD TAP, vendar je občutno premajhna. Brez strojev, ki jih nameravamo nabaviti, bi moralo biti priklapljenih šest ostrilnih strojev in profil projektor. Če k temu prištejemo še delovne mize in omarice za pribor ter tri ostrilce v eni izmenji, ni težko zaključiti, da je vse nemogoče spraviti v prostor, ki meri slabih 27 m². SVD je zaradi tega prepovedala priključitev dveh strojev za ostrenje svedrov.

Zaradi neprimerne velikosti je prostor izredno težko prepračevati ter izvesti dovolj dobro odsevanje odbruskov na strojih. Ekološke razmere v ostrilnici so zaradi tega neprimerne. Ker smo opazili, da predvsem zapašenost (ob brušenju z diamantnimi ploščami) negativno vpliva na zdravje ostrilcev, je bilo organiziranih več sestankov, na katerih smo poskušali najti rešitev. Predlogov in zadalžitev je bilo več od organizacije centralne ostrilnice, možnosti razširitve do predloga, da se ob livarni zgradi nova. Nobena od predlaganih rešitev pa ni oživela. Zato smo 9. 2. 1981 zahtevali meritve ekoloških razmer pri Inštitutu za varstvo pri delu in varstvo okolja Maribor. Meritve so pokazale, da v ostrilnici ne ustreza osvetlitev, ropot in delno zapašenost. Tudi njihovi strokovnjaki so predlagali le tako se lahko zmanjša ropot in vpliv vibracij na točnost obdelave na strojih. Po meritvah smo izvedli delno sanacijo ostrilnice.

Instalirana je nova osvetlitev, predelana pregradna stena, stroji pa so postavljeni na gumijaste podloge.

Z nabavo novih strojev za obdelavo polizdelkov za zavorne agregate (monfort, index, stama ...), se je število zahtevnih profilnih orodij nekajkrat povečalo. Ker novih ostrilnih strojev nismo nabavljali, je obstoječi strojni park zastarel in prezaseden, kar tudi vpliva na razmere v ostrilnici. V čim krajšem času je zato potrebno ostrilnico razširiti in nabaviti zahtevane stroje, če hočemo še naprej nemoteno slediti zahtevam tehnologije in konstrukciji reznega orodja. Ponovno opozarjamo, da je potrebno ponovno pregledati ocenitev del in nalog ostrilcev, saj je ta v primerjavi z sorodnimi deli v TOZD OR prenizka. Zaradi tega se srečujemo še s problemom kako zadržati ostrilce, oziroma nadomestiti nove.

M. M.

POTOP ...

Razgovor z udeleženci na 5. republiškem proizvodno delovnem tekmovanju

V prejšnji številki našega glasila smo že pisali o 5. republiškem proizvodno delovnem tekmovanju, ki je bilo 18., 19. in 20. v Mariboru. Tekmovanje je v celoti uspelo, saj smo pričeli velikem povečanju števila tekmovalcev. V regijska in občinska tekmovanja se je letos vključilo 44 občin, ki zajemajo več kot 2/3 kovinske industrije v Sloveniji. Kot smo že omenili so se tega tekmovanja udeležili tudi člani našega kolektiva, ki sem jih prosil, naj nam povedo kaj več o doseženih uspehih.

MAJČEN Alojz iz TOZD VO — plamensko varjenje

Na občinskem tekmovanju v Ptujju, kjer je bila konkurenca že zelo ostra sem dosegel 1. mesto, kar mi je pogojevalo nastop na republiškem tekmovanju v Mariboru, kjer sem dosegel 10. mesto, kar smatram, da je zelo dober rezultat. Samo tekmovanje je bilo zelo dobro organizirano. Tekmovalci smo bili zelo lepo sprejeti.

Motilo me je le to, da je bilo med občinskimi in republiškim tekmovanjem tako kratek čas. Samo 5 dni je bilo časa za pripravo kar pa smatram za mnogo premalo. Iz takšnega tekmovanja prineseš zelo veliko. Tu tekmovalci izmenjajo izkušnje. Kar pa je glavno na takšnem tekmovanju se dejansko lahko oceniš koliko veljaš sam in tvoje delo.

VRTIČ Stanko, Orodjarna

Občinsko tekmovanje je bilo dgbro pripravljeno čeprav še na tem področju ni bilo izkušenj. Človeku takšno tekmovanje prinese določene izkušnje, ki jih pozneje lahko v praksi uporablja. Menim pa, da bi takšno tekmovanje moralo iti v večjo širino. Udeležba bi morala biti večja. Upam, da bo drugo leto resnično večja. Po mojem je glavni vzrok male udeležbe neinformiranost ljudi. Ljudje še vedno teh proizvodno delovnih tekmovanj ne jemljejo dovolj resno. Prav zato menim, da bi moralo biti teh tekmovanj več, da bi si delavci pridobili tekmovalne navade.

Na občinskem tekmovanju sem bil prvi in s tem tudi izpolnil pogoje za republiško tekmovanje. Tekmovanje se je odvijalo v šolskem centru pri TAM. Tekmovanje je bilo zelo dobro pripravljeno. Tudi teore-

tični del se mi je zdel zelo zanimiv, čeprav ni bilo povsem lahko, tu mislim predvsem na strokovna vprašanja. Tekmovanje je potekalo približno takole. Prvi dan teoretični del (vsi tekmovalci skupaj, razdeljeni po poklicih). Po končanem teoretičnem delu smo imeli ogled orodjarne TAM. Tu ima človek resnično kaj videti. Tudi tu je bil sprejem nadvse pristrčen. Popoldne smo imeli ogled delovnih mest za posamezne stroke po DO. Tu smo tudi dobili delovne načrte izdelka, ki smo ga izdelovali na tekmovanju. Takoj prvi dan popoldan se je prva izmena tekmovalcev že preizkusila. Zvečer ob 19. uri pa se je začela uradna otvoritev tekmovanja, kjer nas je pozdravil in nam govoril o tehnični kulturi tov. Zemljarič. Nato je sledil bogat kulturni program.

Naslednji dan se je začelo delovno tekmovanje za 2. izmeno in vse naslednje.

V nedeljo, to je zadnji dan tekmovanja, pa je bila za zaključek organizirana razstava izdelkov izdelanih na tekmovanju. Zaključek pa je bil organiziran v restavraciji center. Sproti vsak dan tekmovanja smo bili obveščeni o dosežkih na tekmovanju, na koncu pa je bil izdan tudi zaključni bilten »KOVINAR«.

Ugotovimo lahko, da je bilo tekmovanje resnično na visoki ravni. Kot sem že prej omenil, takšno tekmovanje človeku prinese bogate izkušnje, ki mu pri delu lahko samo koristijo. Če bi tekmoval. Predvsem pa menim, da bi bilo takšno tekmovanje zelo koristno, če bi bilo organizirano med TOZD v DO. Kajti šele takrat bi lahko videli koliko odličnih strokovnjakov nam dela v proizvodnji.

V mesecu boja proti alkoholizmu

Bliža se mesec november, čas grozda in trgatve, čas, ko zori vino. Z njim bomo slavili praznike, svatbe, rojstne dneve, sklepali pogodbe ali žalovali na sedminah. Pili bomo na veselje, žalost, zaradi vročine ali mraza. Marsikomu bo alkohol zdravilo zoper zobobol, želodčne ali srčne težave, sredstvo za boljši apetit.

Tak odnos do alkohola ni nič novega, temveč ima svoje korenine v davni preteklosti, ko je vino postalo simbol zmaga in porazov in si trlo pot celo v verske obrede. To se prenaša iz roda v rod. Na žalost pa sta se, poleg dopustnih okvirov neškodljivega uživanja, rodila tudi zloraba alkohola in alkoholizem.

Kaj je alkoholizem

Že dolgo priznavamo, da je alkoholizem bolezen in alkoholik bolnik. Do razvoja bolezni pride zaradi dolgotrajnega in prekomernega uživanja alkoholnih pijač. Tako postane alkoholik telesno in duševno odvisen od alkohola. Posledice obolenja pa se odražajo tudi na socialnem področju, v službi in družini. Vendar alkoholik ni bolnik, ki mora v posteljo in potrebuje nego in počitek.

Duševna odvisnost

Nekateri se branijo: »Nisem alkoholik, tudi 14 dni in več lahko zdržim brez alkohola« (prva zmeta).

Res je, ne pijejo vsak dan. Ko pa začnejo, ne znajo pravočasno prenehati in se napljuje do onemoglosti. Pravimo, da ne poznajo več prave mere oziroma da pijejo po tipu izgube kontrole.

Sposobnost organizma, kako prenaša alkohol, imenujemo toleranca. Ta v začetni fazi alkoholizma narašča. Pravimo, da ga človek vedno več »nese«. V končni fazi alkoholizma toleranca pada, kar se odraža v tem, da se pijanost pojavi že po majhnih količinah zaužite alkoholne pijače. Večkrat slišimo: »Nisem alkoholik, saj ga malo pijem. Po dveh kozarcih vina sem že pijan ...« (druga zmeta). V resnici gre za alkoholika, ki mu je zaradi telesnega propada padla toleranca.

Telesna odvisnost

Kadar bolnik zaradi kakršnihkoli razlogov v organizmu ne dobi potrebne količine alkohola, postane nemiren, boli ga glava, slabo se počuti, poti se in tresejo se mu roke. Te znake imenujemo abstinencijske simptome. Veliko alkoholikov pravi: »Pijača ni problem, slabe živce imam, zato se tresem« (tretja zmeta). Šilce na tešče hitro pomaga. Roke se umirijo, živčnost izgine. Ta vrsta alkoholikov pije vsak dan. Alkoholizem nastaja torej skozi proces, ki ga lahko razdelimo v več obdobjih in faz. Problem alkoholizma je tudi v tem, da ne prizadevamo samo bolnika, temveč tudi ljudi, ki živijo z njim.

Iz vseh teh razlogov je zdravljenje potrebno čimprej. Vendar pa zdravil proti alkoholni zasvojenosti ni. Potrebna je sprememba alkoholikovega vedenja in navad. Postati mora bolj samostojen, aktivnejši: življenje si mora urediti tako, da bo živel v skladu s seboj in s svojim okoljem. To pa lahko doseže samo z lastnim naporom in aktivno vključitvijo v eno od oblik zdravljenja. Pri zdravljenju pa morajo sodelovati tudi tisti, ki z njim živijo ali delajo — družina in sodelavci.

Ob vrnitvi z zdravljenja ga ljudje velikokrat silijo s pijačo, češ: »En kozarček ti ne bo škodil, kakšna reva si, ko si ne upaš ...« Takrat se mora soočiti z resnico, da zmernega pitja za bivšega alkoholika ni.

dr. Janez MERVIČ

Zakaj se ne popravi avtomatska avtopralnica v TOZD Servisi?

Na avtomatski avtopralnici CALIFORNIA proizvajalec A. ROHE GmbH Offenbach, katerega zastopnik za Jugoslavijo je AGROTEHNIKA LJUBLJANA in tudi servisira tovrstne naprave.

Po ugotovitvah delavcev TOZD VZDRŽEVANJE in TOZD SERVISI, da je avtopralnica potrebna večjega popravila, smo se skupno dogovorili, da se pokliče servi-

serja, ki bo naredil defektažo avtopralnice. Na osnovi defektaže servisierja je AGROTEHNIKA poslala ponudbo firme za rezervne dele.

Avtomatska avtopralnica bo usposobljena, čim bodo poslani rezervni deli iz uvoza, ki smo jih naročili preko naše zunanje trgovine.

Egon Zorec, ing.

Spomenik neznanemu junaku na Avali

Tudi v Servisu težave

V TOZD servis je najbolj problematično kar se tiče opremljenosti in funkcionalnosti delovnih prostorov karoserijska dejavnost. Posebej je treba poudariti, da bomo v doglednem času prisiljeni izvršiti adaptacijo teh prostorov oz. načrtati novogradnjo v kolikor bomo želeli zadovoljiti vse bolj zahtevne stranke po eni strani, po drugi strani delavcem zaposlenim v teh prostorih omogočiti znosnejše delovne pogoje. Ostali delovni prostori v TOZD servis so do neke mere še funkcionalni, zdaleč najboljše delovne pogoje pa imajo delavci v novem ZASTAVA servisu in pripadajočem trgovskem lokalu.

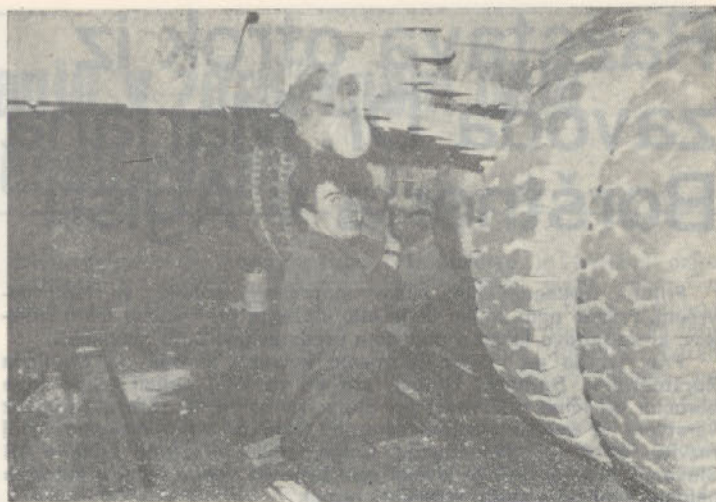
Posebej pereča problematika v DO kar se tiče naše temeljne organizacije ni čutiti, saj se je sodelovanje na določenih področjih poglobilo in bi posebej izpostavil, čeravno na začetku dobro sodelovanje s TOZD Komercialo na področju prodaje Agisovih proizvodov v drugogradnjo tistim kupcem, ki niso podpisniki samoupravnega sporazuma z DO Agis.

Iz vidika prihodka temeljna organizacija servis motornih vozil navidezno sicer izhaja, da ni večjih problemov, vendar je glede na specifičnost te dejavnosti zaveda prav nasprotna.

Največji problem, ki je v zadnjem času zelo prisoten je planiranje glede na zasedbo obstoječih proizvodnih kapacitet, saj dotok dela ni vedno vsklajen z našimi razpoložljivimi kapacitetami. Posebej moram izpostaviti oddelek MALE AVTOMATIZACIJE v temeljni organizaciji, ki se je v zelo kratkem času svojega obstoja primerno uveljavil interno v DO, posebej pa še pri storitvah,

ki jih nudimo kot serviserji elementov »FESTA« drugim DO. Glede na naročila, bi morali oddelek še razširiti, vendar obstaja bojazen, da nas zastopnik ne bo v stanju oskrbovati z mate-

rialom, zaradi tega skušamo z obstoječim številom izvajalcev do neke meje zadostiti trenutne potrebe.

Trgovska dejavnost v temeljni organizaciji je prihodek v primerjavi s planom bistveno preseglala, vendar je opaziti nadaljnji padec razlike v ceni, zaradi česar zastajamo od povprečka panoge na ustvarjenem dohodku po delavcu.

S postopno ukinitvijo programa SSSR bomo razmišljali o nadomestitvi v dveh smereh:

1. razširitev male avtomatizacije
2. eventualna vključitev servisiranja programa INDOS in LI-TOSTROJ.

Obe varianti bo trebalo osvetliti z ekonomskimi kazalci in

še nato zavzeti določeno stališče.

Posebno poglavje je delovna disciplina, ki v temeljni organizaciji ni na zavidljivi višini, predvsem iz vidika nedovoljenega zapuščanja delovnih mest in ne malokrat tudi delovne oziroma temeljne organizacije.

Pri posameznikih je zaslediti uživanje alkoholnih pijač v delovnem času kar je skrajno negativno in nedopustno. Takšne pojave bomo morali najostreje kaznovati, če bomo hoteli ustvariti primerno vzdušje in boljše delovne uspehe iz česar sledi večja socialna varnost vseh zaposlenih v temeljni organizaciji.

Viktor KELENC

Delo delegacij v naši DO

Delegacije iz Delovne organizacije »AGIS« so zastopane v vseh Samoupravnih interesnih skupnostih in v Zboru združenega dela Občine Ptuj.

TOZD Avtooprema samostojno zastopa z dvema delegatoma v Zboru združenega dela in s po enim delegatom v Samoupravnih interesnih skupnostih. Ostale TOZD imajo splošne ali združene delegacije in so udeležene s tremi delegati v Zboru združenega dela ter s po enim delegatom vseh Samoupravnih interesnih skupnostih.

Delegacije se sestajajo za obravnavo gradiv pred vsako sejo Skupščine interesne skupnosti ali Zbora združenega dela. Na sejah delegacij se obravnava gradivo ter se oblikujejo vprašanja in predlogi, katere posreduje izvoljeni delegat na seji skupščine. Odgovore na postavljena vprašanja prejemajo s precejšnjo zamudo ali sploh ne, mislim, da poedine interesne skupnosti smatrajo da ni potrebno posredovati odgovorov.

V delovni organizaciji so še delegati na ravni DO kateri zastopajo v raznih združenjih in skupnostih v okviru Jugoslavije našo delovno organizacijo. Če

govorimo o delegatskem sistemu moram poudariti, da nekateri delegati tudi (predsedniki delegacij) ne opravljajo svoje funkcije kot bi bilo potrebno saj se le poredko ali pa sploh ne udeležujejo sej delegacij primer TOZD Vzdrževanje. Iz drugih TOZD se se predsedniki tu in tam udeležujejo. Vsa pohvala pa gre TOZD-u Komerciala, njihovi delegati kot tudi predsednik so vedno navzven na sejah delegacij. Mislim da je potrebno povedati, da prejemajo vsi TOZD gradiva vendar do sedaj še ni bilo primera, da bi od vodstev TOZD dobili kakršne koli pripombe ali vprašanja na gradivo, dvomim da ga vsaj kdo od vodstva ali strokovnih služb TOZD prečita. V želji za boljše delovanje delegatskega sistema priporočam, DPO in strokovnim službam po TOZD, da sodelujejo z delegati pri obravnavi skupščinskih gradiv ter jim pomagajo pri oblikovanju delegatskih vprašanj in pripomb.

Na kraju moram opozoriti DPO, da so dolžne slediti delu delegatov in skrbeti za pravilno delovanje delegatskega sistema.

VF

Obvestilo o uveljavljanju nadomestila OD za čas bolniške odsotnosti

DO AGIS ima v svoji sestavi obratno ambulanto, v kateri vodijo skrb za zdravje vseh delavcev. Vsak delavec ima svoj zdravstveni karton, zato mora biti v njem vpisan (evidentiran) ukrep in potek zdravljenja. Nekateri delavci iščejo zdravniško pomoč tudi izven OA, kjer jim zdravnik odredi bolniški stalež. Taki primeri so upravičeni, če bolnemu delavcu ni mogoče priti v OA ali ob dnevih, ko obratna ambulanta ne deluje. V takem primeru se mora delavec takoj, ko mu je to omogočeno zglasiti pri zdravniku OA v delovni organizaciji, zaradi evidentiranja pa tudi zaradi nadaljnjega poteka zdravljenja. Predložiti mora bolniški list v potrditve, sicer ne more dobiti izplačano nadomestilo OD za čas bolezenske odsotnosti.

Posebej opozarjamo, da je po zakonu o delovnih razmerjih in po določenih pravilnika o delovnih razmerjih vsak delavec dolžan v 24 urah sporočiti vzrok izostanka, sicer crši delovne dolžnosti. Ko delavec ne sporoči vzroka izostanka iz dela nastajajo problemi na delu, kjer bi moral delati, zato vodje enote zahtevajo posebno kontrolo delavca na domu. Vsaka kontrola predstavlja strošek. Če delavec ima opravičila za izostanek iz dela stori s tem še materialno škodo, ki bi jo moral povrniti. Razumeti moramo, da vsak strošek, ki ga povzročimo zmanjšuje rezultate poslovanja, s tem pa tudi znižuje osebne dohodke vsem delavcem.

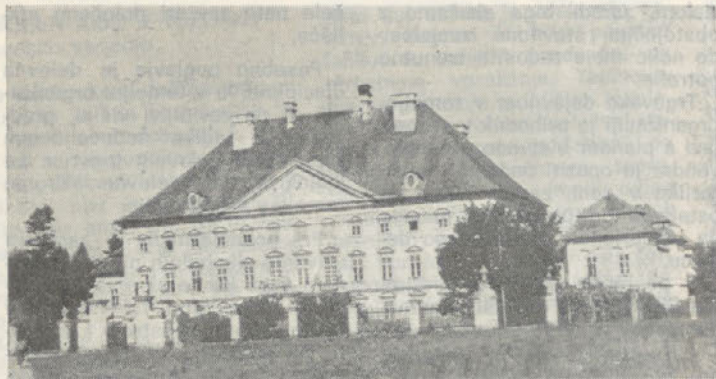
Redni in prizadevni delavci ne bodo več mogli trpeti posledice nedela ali nediscipline slabih sodelavcev, zato pričakujemo, da se tega prično zavedati vsi, ki jih to prizadeva.

Oton Coklin, Ing.

Razstava otrok iz zavoda Dr. Marjana Borštnerja v Agisu

Prijetno presenečenje lahko ugotovimo. Izdelki so lepi, dovršeni. Pričajo nam koliko ur je bilo vloženi pri izdelavi takih izdelkov, ki se gotovo lahko s ponosom predstavljajo širši skupnosti.

Prav je, da na kratko spoznamo kolektiv zavoda dr. Marjana Borštnerja iz Dornave. Gotovo ste se že kdaj peljali mimo lepe baročne graščine v Dornavi pri Ptujju. Tu se že 28. leto ukvarjajo z varstvom in usposabljanjem zmerno, težje in težko duševno manj razvitih otrok in mladostnikov. Dolgo let je bil zavod edini v SR Sloveniji, ki je to nalogo izvajal sam in je še vedno edini v katerem najdejo svoj dom težko prizadeti otroci.

V zavodu je zaposlenih 180 delavcev, ki skrbijo za okrog 300 otrok. Nudijo jim popolno oskrbo in jim skušajo nadomestiti pravi dom. Ti otroci se ne morejo šolati v rednih šolah, niti v šolah s prilagojenim programom. Njihove znižane psihofizične sposobnosti zahtevajo poseben program dela. Z intenzivnim specialno — pedagoškim, zdravstvenim, socialnim in psihološkim delom se trudijo, da bi jih vključevali v okolje, ki jih čimbolj z razumevanjem sprejema.

Delavcem in otrokom zavoda želimo še veliko uspeha pri delu. Upamo, da nas bodo s svojimi izdelki še kdaj razveselili.

M. M.

Kako se sme uporabljati sindikalna članarina

100 % sind. članarine se deli na 35 %, kar ostane osnovni organizaciji, 65 % članarine pa se odvede na Občinski sindikalni svet Ptuj.

Sindikalna članarina se sme uporabljati za:

1. stroške sindikalnih sej in sestankov,
2. naročnino Delavske enotnosti, ki jo na račun sindikalne organizacije prejema vsi člani sindikalnih organov n za druge publikacije, ki jih sindikalna organizacija rabi za svoje delo,
3. izobraževanje članov sindikalnih organizacij za delo v sindikatih in za druge oblike sindikalnega izobraževanja,
4. pomoč začasno nezaposlenim članom sindikata in za drugo začasno materialno pomoč članom v izrednih primerih,
5. izdatke v zvezi s pravno pomočjo članom sindikata,
6. nujne izdatke v zvezi s športno-rekreativno dejavnostjo sindikalne organizacije,
7. izdatke v zvezi s kulturno dejavnostjo sindikalne organizacije, mednarodne stike in sodelovanje,
8. organiziranje proslav (1 maj, Dan republike itd.),
9. za dogovorjeno financiranje skupnih akcij z drugim organizacijami in organi,
10. sodelovanje s sindikalnimi organizacijami bratskih republik,
11. osebne dohodke in skupno porabo za delavce, ki so na stalnem delu v sindikalni organizaciji in za občasne nagrade najaktivnejšim sindikalnim delavcem,
12. materialne stroške (pisarniški material, najemnino za pisarniške prostore, stroške poštnine, telefona, potne stroške, nabavo inventarja in drobnega inventarja, vzdrževanje nepremičnin in premičnin, storitve drugih organizacij in podobno),
13. druge izdatke v zvezi z uresničevanjem sindikalnih nalog.

Zalar Ema

Dan inovatorjev

12. oktobra 1981 je bila v Mariboru proslava ob dnevu INOVATORJEV Jugoslavije, katero je organizirala Medobčinska gospodarska zbornica za Podravje. Mestni svet zveze sindikatov Slovenije Maribor in Občinska raziskovalna skupnost Maribor. Na slovesnosti, katere so se udeležili predstavniki družbenopolitičnih forumov ter predstavniki delovnih organizacij podravske regije so bile podeljene plakete in diplome najboljšim posameznikom in delovnim organizacijam za dosežke na področju inventivne dejavnosti. Med dobitniki plaket je bila tudi naša delovna organizacija, ki je prejela srebrno plaketo, kot druga najboljša delovna organizacija v podravske regije pri doseženih uspehih v inventivni dejavnosti. Srebrno plaketo je v imenu predstavnikov DO AGIS prevzel namestnik predsednika DS DO tov. Marjan Ogrizek.

Po končani slovesnosti je bil posvet z naslovom »INVENTIVNA DEJAVNOST V ZDRUŽENEM DELU« iz naslednjih področij:

— vloga in pomen poslovnih kadrov pri uveljavljanju inventivne dejavnosti v organizacijah združenega dela,

— referat dipl. ing. Marjan Logar,

— motiviranje in usposabljanje — referat dr. Matjaž Mulej,

— načini in oblike organiziranja raziskovalnega dela v organizacijah združenega dela — referat dipl. ing. Maksimiljan Senica,

— financiranje inovacij z bančnimi sredstvi — referat mag. Boris Majaron.

Naša komisija za inventivno dejavnost je po odmoru zaradi letnih dopustov zopet pričela z delom in imela dne 10. 9. 1981 svojo 3. redno sejo na kateri je obravnavala 13 tehničnih izboljšav od katerih je bilo 6 zavrnjenih. Obravnavane so bile naslednje tehnične izboljšave:

Šifra inovac.	Priimek in ime predlagatelja	Zaposlen v TOZD	Inovacija za TOZD korist	Gospod. za TOZD korist	Odškodnina
T-32/79	Strelec Viktor	OR	Gumarna	9.873,76	1.235,80
T-42/80	Štumberger Albin Štip.	KO			11.760,00
T-13/81	Berghaus Jože	KO			4.480,00
T-14/81	Zunkovič Jože	KO	Vzmet.		10.640,00
T-20/81	Bezjak Franc	TAP	TAP		5.040,00
T-21/81	Toplak Alojz	VO	VO		500,00
T-25/81	Dobnik Ivan	TAP	TAP		7.776,00

Dušan Žnidarič

Znanje nasmeši starejše ribiče

Ribiči TOZD TAP smo dne 10. oktobra 1981 zabeležili prvo srečanje, srečanje, ki bo postalo tradicionalno. V TOZD TAP nas je od vseh delavcev 15 ribičev. Od teh je bilo 12 pripravljenih, da organiziramo tekmovanje, ki bi naj bilo izbirno, ko se tekmuje med TOZD ali navzven. Tekmovanje je potekalo športno kljub neugodnemu vremenu, saj nas je ves čas tekovanja namakal dež. Kljub temu smo dobili najuspešnejšega ribiča, ki je obenem tudi najstarejši.

Tekmovalci: Haladeja Srečko, Petek Zvonko, Bombek Milena, Rajh Alojz, Dokl Branko, Gregorec Stanko, Gregorec Maks, Bedrač Martin, Mlinarič

Stefan, Weber Janez, Šeruga Franc in Rajh Zlatko, najbolje se je izkazal Haladeja Srečko, drugi Petek Zvonko in tretja Bombek Milena.

Zavedamo se, da ribiči nismo le ribiči, ampak čuvajj okolja, ki je danes, kar se čistoče tiče, zelo velik problem.

Da je srečanje doseglo zaželjeni cilj, je zasluga tudi OOS TOZD TAP, ki je delno krila stroške nabave pokala. Za prijeten zaključek pa se zahvaljujemo vodji ODP, ki je poskrbel za prigrizek.

NASVIDENJE — PRIHODNJE LETO!

Z. R.

Sonce, ki je zašlo

Tam doli na dnu,
v temi globokega vodnjaka,
se je skrila svetloba mojega življenja.
Zapustila si me.
Padal sem, padal v to črno temo,
odmev mi je paral srce.
Padel sem tja, kjer je sonce zašlo.
Ostal sem sam,
izgubljen, zavil v temo.
Hotel sem, želel sem,
da bi sonce zopet vzšlo.

D. P.

Stališča ZSS o obveščanju v združenem delu in njihovo uresničevanje

Republiški svet zveze sindikatov Slovenije je na svoji seji 24. septembra 1981 obravnaval področje obveščanja v združenem delu. Izhajajoč iz nalog zveze sindikatov na področju obveščanja, sprejetih na 9. kongresu zveze sindikatov Slovenije, upoštevajoč oceno poteka in rezultatov akcije »Tisoč delavcev — sodelavcev«, ki jo je predsedstvo republiškega sveta ZSS sprejelo na 38. seji junija 1981, in upoštevajoč stališča akcijskega dogovora o obveščanju v združenem delu, ki je bil sprejet na II. srečanju organizatorjev obveščanja, novinarjev in urednikov v združenem delu v Krškem, novembra 1980,

Prizadevanja zavzetih organizatorjev obveščanja in sindikalnih delavcev za izboljšanje obveščanja v organizacijah združenega dela, ki so bila najbolj odločno izražena v Akcijskem dogovoru o obveščanju v združenem delu (III. srečanje organizatorjev obveščanja, Krško, november 1980), so dobila močno politično podporo. Republiški svet Zveze sindikatov Slovenije je 24. septembra letos obravnaval obveščanje v združenem delu in sprejel »Stališča o razvoju in dograjevanju sistema obveščanja v združenem delu ter o vlogi in nalogah organizacij in organov Zveze sindikatov Slovenije (v nadaljnjem besedilu: stališča). Stališča so torej politična podlaga in v nekaterih točkah konkretno napolitico za razvijanje celovitega sistema obveščanja v organizacijah združenega dela oziroma so konkretizacija Akcijskega dogovora iz Krškega z nalogami, ki zavezujejo organe in organizacije zveze sindikatov. Hkrati pa stališča vsebujejo tudi priporočila drugim organom in organizacijam (stališča so objavljena v Sindikalnem poročevalcu, Delavska enotnost številka 40, 8. oktober 1981, ki ga prilagamo). Da bi v komisijah za obveščanje pri občinskih svetih zveze sindikatov ter v organizacijah združenega dela (sindikatu, uredništvih, odborih za obveščanje) lahko najbolj zastavili delo na tem področju, smo v odboru za obveščanje in politično propagando pripravili nekatera pojasnila, ki naj pomagajo pri uresničevanju omenjenih stališč.

Stališča so politični dokument, ki naj usmerja dejavnost organizacij in organov zveze sindikatov na ključne točke sistema obveščanja v združenem delu in družbi nasploh. Zato nujno presega sedanjega normativno ureditev tega področja. Posebej zato, ker je zakon o javnem obveščanju (1973) zelo pomanjkljivo opredelil področje obveščanja v združenem delu. Na drugi strani pa stališča upoštevajo druga zakonska določila, posebej pa določila o obveščanju, ki jih predpisuje zakon o združenem delu.

Na področje obveščanja v združenem delu posegata dva nova zakona, in sicer: zakon o družbenem sistemu informiranja in zakon o javnem obveščanju. Zato je nujno, da se tudi organizacije in organi zveze sin-

dikatov (in prek njih tudi organizatorji obveščanja) aktivno vključijo v javno razpravo o teh dveh zakonih. Stališča so tudi podlaga za vključevanje sindikatov v javno razpravo o tem. Torej pričakujemo, da bodo predlagane rešitve ob prizadevanjih odbora RS ZSS za obveščanje in politično propagando naše ustrezno mesto v obeh novih zakonih.

Kot prednostno nalogo pri podružbljanju sistema obveščanja v organizacijah združenega dela navajamo ustanovitev odborov za obveščanje. Odbori za obveščanje naj bodo organi, ki bo na ravni delovne organizacije (v sozdu se lahko dogovorijo za koordinacijski odbor za obveščanje, večji dislocirani obrati in večje temeljne organizacije lahko izvolijo svoje odbore, če menijo, da bo to v prid bolj učinkovitemu obveščanju) oblikoval in načrtoval politiko obveščanja in spremljal ter nadzoroval njeno izvajanje.

Odbor za obveščanje sestavljajo delegati delavcev tozdogov (se pravi delegati samoupravnih organov tozdogov), delegati družbenopolitičnih organizacij na ravni delovne organizacije in delegati uredništva. Delegate delavcev izvolijo na predlog sin-

dikata delavski sveti tozdogov (to predlagamo kot začasno rešitev, dokler ne bo novi zakon o javnem obveščanju opredelil načina volitve delegatov). Celoten koordinacijski in volilni postopek za člane odbora vodi in usklajuje sindikat. Odbor za obveščanje ima svojega predsednika, ki pa ne more biti odgovorni urednik glasila.

Odbori za obveščanje naj bi kot družbeni organi opravljali tudi funkcijo izdajateljskih svetov za glasila. Ob preteku mandata izdajateljskim svetom torej ne bi več volili novih, ampak bi njihovo vlogo prevzeli odbori za obveščanje.

V praksi se je pokazala težnja, da bi odbori za obveščanje postali izvršilni organi delavskega sveta delovne organizacije. Začasno, do sprejema novega zakona o javnem obveščanju, je to možno. V sindikatih pa se bomo zavzemali, da v novem zakonu o javnem obveščanju odbor za obveščanje ne bo izvršilni organ delavskega sveta, temveč bo imel podoben status kot samoupravna delavska kontrola (neposredne volitve).

Odbor za obveščanje predlaga delavskemu svetu, ki v delovni organizaciji odloča o sredstvih, finančni načrt obveščanja in ga seznanja z načinom porabe sredstev, predvidenih za obveščanje. (Finančna sredstva za obveščanje delovna organizacija in tozdogov namenja iz materialnih stroškov, razen za osebne dohodke delavcev, ki se ukvarjajo z organizacijo obveščanja).

Uredništvo je izvršilni oziroma izvedbeni organ odbora za obveščanje, ki ureja sredstva obveščanja v organizaciji združenega dela (glasilo, bilten, oglasno desko, razglasno postajo). Uredništvo je pretežno strokovno sestavljeno, kar pomeni, da ga sestavljajo delavci službe za obveščanje (in samoupravljanje) in strokovni sodelavci, ki sodelujejo pri nastajanju glasila (lahko tudi stalni dopisniki, zadolženi v samoupravnih organih in družbenopolitičnih organizacijah ter strokovnih službah za sprotno posredovanje informacij). Uredništvo vodi odgovorni urednik, ki mora biti delavec službe za obveščanje (in samoupravljanje). Tudi imenovanje odgovornega urednika glasila je do sprejema novega zakona o javnem obveščanju in v skladu s sedanjim zakonom še mogoče urejati tako, da ga na predlog odbora za obveščanje imenuje delavski svet delovne organizacije.

V stališčih smo zapisali, da bo »zveza sindikatov uresničevala tudi družbeno vlogo izdajatelja glasil v organizacijah združenega dela«. Uresničevanje družbene vloge izdajatelja sredstev obveščanja v organizacijah združenega dela pomeni, da se morajo sindikalne organizacije temeljiteje in bolj odgovorno ukvarjati z uresničevanjem temeljnih vsebinskih zasnov sredstev obveščanja (glasil). (Prevzem formalnega izdajateljstva zaenkrat presega finančne, kadrovske in organizacijske možnosti sindikata).

(Nadaljevanje na 14. strani)

Promet v Rajšpovski ulici bo kmalu bolj varen!

Semenj v Bistrici

Za to knjigo, ki je v začetku letošnjega julija izšla pri založbi Borec, pisec Jože Vidic, da bi bil naslov lahko tudi Semenj smrti ali Cena svobode, ker v njej do podrobnosti razgalja mnoge vojne zločine, predvsem v dobi najhujšega nasilja, to je poleti leta 1942. Knjiga ima naslov po prvi zgodbi, ki opisuje, kako so se 25. julija 1942 vaščani Bistrice pri Naklem na Gorenjskem pripravljali na vaški »smnj«, to je cerkveni vaški praznik, ki ga Bistričani praznujejo na dan svetega Jakoba. Leta 1942 je bil sv. Jakob na soboto in vaščani so se pripravljali na praznovanje: žene so cvrle krofe, peklo potico in meso, dekleta ribala sobe, moški pospravljali okoli hiš in po hlevih, otroci pa željno pričakovali dobrot. Semenj se vedno praznuje le na nedeljo, ne glede na to, na kateri dan na koledarju pride ime vaškega zaščitnika.

Na praznik zvečer so v bližini partizani iz zasede napadli nemški osebni avtomobil. Ubili so komandanta posebne policijske enote in nekega narednika, ki sta na čelu motorizirane enote, namenjene v Selško dolino, kjer se je začela ofenziva proti 1. in 2. grupi odredov. Tri ure po napadu na nemški avtomobil so podivjani policisti brez zaslišanja ubili devet Bistričanov, požgali več hiš in gospodarskih poslopij, nato pa pripeljali še 50 talcev iz Begunj in jih ustrelili v Jurčkovem (bistriškem) klanecu.

Jožetu Vidicu je po 39. letih uspelo razrešiti več neznanih. Ugotovil je imena doslej neznanih talcev, ki so jih Nemci po-

strelili v Kokri julija leta 1942. Nadalje je ugotovil, kako so Nemci poleti leta 1942 sestavili letak o ustrelitvi 133 talcev in na katerih krajih je bil kdo od teh ustreljen.

Knjiga »Semenj v Bistrici« obsega 12 poglavij. V drugem poglavju — Vrenje nasilja — podrobno opisuje streljanje 51 talcev (z življenjepisi) v Črni pri Kamniku, vzroke in posledice atentata na koroškega župana, streljanje talcev na Čegelšah pri Trziču ter nasilje poleti leta 1942 in ob koncu vojne v Poljanski dolini. Pisma iz gozdov družini v taborišče, Orožniška poročila o stanju na Gorenjskem leta 1942, Vasi in vaščani v plamenih. V slednjem do podrobnosti razgalja nemške zločine nad vaščani mnogih, predvsem gorskih vasi, v katerih so pobili vse moške, hiše požgali, ženske in otroke razselili po taboriščih. Vrsti se drama za dramo, z Gorenjske, Notranjske, Primorske. Posebno srhljivo je poglavje »Posebna vrsta kazni — vislice«, v katerem avtor opisuje, kdaj, kje in zakaj so se Nemci in domobranci odločili za to vrsto kazni na Gorenjskem, na Štajerskem (98 v Stranica pri Frankolovem), na Dolenjskem in na Primorskem (vključno s Trstom, kjer so v ulici Via Gegha v eni noči obesili 52 protifašistov, od tega 14 iz postojnske občine). Pa še zanimivost: Prvi in zadnji begunjski zaporniki.

Cena knjige je 540 dinarjev in jo lahko plačati v dveh obrokih. Naročila sprejema založba Borec, Ljubljana, Miklošičeva 28/1.

J.V.

Delavci, ki so prekinili delovno razmerje v mesecu septembru 1981

TOZD AVTOOPREMA

- HORVAT Slavko, delavec transportiranje — na lastno željo
- PETEK Bogomir, delavec vrtnanje polizd. na enovret. vrt. str. — v času posk. dela
- DONAJ Marija, delavka montiranje fazno manj zaht. izd. — sporazumno
- VIDOVIČ Franc, delavec stiskanje na srednji stiskalnici — sporazumno
- ŠIROVNIK Milivoj, delavec kontroliranje in posluževanje — v času posk. dela

TOZD GUMARNA

- DUKARIČ Jakob, delavec vulkaniziranje gumi tehn. izdelkov — v času posk. dela
- KMETEC Alojz, delavec vulkaniziranje gumi tehn. izdelkov — v času posk. dela
- KRAJČER Irena, delavka rezanje surovca — v času posk. dela
- KRAMBERGER Milko, sanitarni tehnik vodenje odd. vulkanizacije — v času posk. dela
- PLAVČAK Franc, delavec vulkaniziranje gumi tehn. izdelkov — v času posk. dela
- SERDINŠEK Slavko, delavec vulkaniziranje gumi tehn. izdelkov — v času posk. dela
- KRAMBERGER Franc, delavec vulkaniziranje gumi tehn. izdelkov — sporazumno
- VRŠIČ Stanislav, delavec vulkaniziranje gumi tehn. izdelkov — v času posk. dela
- IVANČIČ Antonija, delavka strojno obrezovanje (sekanje) — sporazumno

TOZD KOMERCIALA

- GROF Marija, admin. tehnik manipul. z rezerv. deli in agreg. — delo za določen čas

TOZD VELIKA OPREMA

- RAJH Franc, priuč varilec varenje sedežev in druge opreme — na lastno željo
- KOS Anton, priuč voz. elek. vozička sprejemanje in izdajanje polizdelkov — sporazumno
- ŠPRAH Ivan, ključavničar varenje posod in glušnikov — v času poskusnega dela

TOZD SERVISI

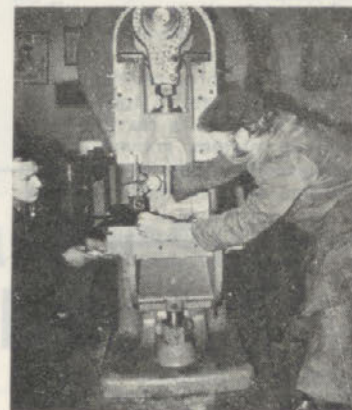
- PŠAJD Cvetko, avtomehanik najzaht. avtomehanska dela na sovjet. voz. — sporazumno

TOZD VZDRŽEVANJE

- ŠROK Jožefa, telefonist vzpostavljane telef. zvez — invalidska upokožitev

TOZD PRECIZNA MEHANIKA

- PRIGL Dušan, strojni tehnik konstruiranje manj zahtevnih naprav — sporazumno

(Nadaljevanje s 13. strani)

Glasilo oziroma druga sredstva obveščanja (če ne gre za posebne, specializirane publikacije, kar mora biti določeno s pravilnikom o obveščanju) so v bistvu glasila združenih delavcev. Torej je razumljivo, da delavci sami prek svojega najvišjega samoupravnega organa — delavskega sveta še naprej zagotavljajo materialne in druge pogoje za izdajanje sredstev obveščanja.

Vse navedene novosti, ki zadevajo podružbljanje obveščanja, morajo ustrezno mesto postopoma najti v pravilnikih o obveščanju. Ni dovolj, da je obveščanje zgolj načelno opredeljeno v samoupravnih sporazumih o združevanju in statutih. Obveščanje je treba celovito normirati s posebnim pravilnikom. Tega naj kot samoupravni organ sprejme delavski svet in predlog odbora za obveščanje. Javno razpravo o pravilniku vodi sindikat. Pravilniki morajo zajeti način zagotavljanja javnosti dela organov in organizacij oziroma odgovornost virov informacij, pravice in ob-

veznosti udeležencev v procesih obveščanja, opredeliti morajo vsebino in načine obveščanja (kazalce, nujne informacije in sredstva), položaj in odgovornost službe za obveščanje (in samoupravljanje) ter samoupravno organiziranost obveščanja (razmejitev pristojnosti med odbori za obveščanje, uredništvom in delavskimi sveti) in način financiranja. Pravilniki o obveščanju lahko vsebujejo tudi vsebinske zasnove posameznih sredstev obveščanja in način nagrajevanja sodelavcev — dopisnikov, lahko pa to področje normativno opredelijo drugi posebni akti.

Kot strokovno podlago za določanje vsebine informacij je republiški svet priporočil uporabo »Temeljnih informacij za delavce«, ki jih je odbor za obveščanje in politično propagando pripravil konec leta 1979. Te »liste« ni mogoče uporabljati v vsaki organizaciji enako in dobesedno. Nekatera priporočila liste bomo skušali uveljaviti v zakonu o družbenem sistemu informiranja, zato se bomo aktivno vključili v javno razpravo.

(Temeljne informacije za delavce so objavljene v reviji »Obveščanje in odločanje« št. 1-80).

Stališča govorijo tudi o celovitosti in enotnosti sistema obveščanja. Naj še enkrat opozorimo, da učinkovito obveščanje pa tudi gospodarska stabilizacija (pomanjkanje roto papirja tudi sodj zraven) narekujejo pogostejšo in bolj kakovostno uporabo oglasnih desk, razglasnih postaj in biltenov, kar je dolžnost službe za obveščanje (in samoupravljanje).

V večini organizacij združene dela so službe za obveščanje in tajništva samoupravnih organov ločene organizacijske (delovne) enote. Izkušnje večjih organizacij ter nedeljivost samoupravljanja in obveščanja pa govore v prid združenim službam (centrom) za obveščanje in samoupravljanje. Seveda pa v takih službah ne morejo delati predvsem administrativni delavci, pač pa strokovno usposobljeni delavci, ki poznajo mehanizme samoupravnega odločanja in obveščanja ter so sposobni pripraviti (iz zbranih podatkov in gradiv) razumljive, za-

nimive in popolne informacije za vse uporabnike. Taka narava dela zato zahteva čimvečjo organizacijsko samostojnost teh služb. S samoupravnimi akti je treba tudi zagotoviti, da bodo te službe odgovorne predvsem samoupravnim organom (delavskemu svetu in odboru za obveščanje).

Stališča vsebujejo še eno novost. Priporočajo namreč (tudi v duhu zakona o javnem obveščanju), pa tudi vsi samoupravni organi in družbenopolitične organizacije (poslovodni organi in strokovne službe) to obveznost že imajo) določijo posameznike, ki bodo na vsah ravneh sprotno in takoj posredovali informacije o delu teh organov in organizacij. Razumljivo je, da mora biti sindikat kot predlagatelj sam za zgled.

Odbor za obveščanje in politično propagando pri republiškem svetu Zveze sindikatov Slovenije bo na posvetu s predsedniki komisij za obveščanje pri občinskih svetih opredelil tudi naloge komisij in občinskih svetov, ki zadevajo uredništvo in te stališča.

Sekcija „TRAP“ ne bo več tekmovala

Posnetek z državnega prvenstva

Malo kdo v naši DO ne ve, da je v okviru Strelske družine AGIS, delovala sekcija na leteče cilje, ali skratka »TRAP« ekipa. Status teh strelcev komaj sedaj dobiva svoje mesto v slovenskem in jugoslovanskem športu, čeprav je še ostalo veliko nerešenih vprašanj. Toda pustimo to na stran in pogledimo malo delovanje SD AGIS, predvsem pa strelcev na leteče cilje.

SD AGIS se je prav tako kot DO AGIS osnovala ob združitvi tovarne AVTOOPREMA in TOVARNE SIGMA in se razvila v eno od vodilnih SD v Ptujski občini.

To velja tudi za sekcijo na leteče cilje (glinasti golob), ki je zraven ekipe MERCATOR sodelovala v slovenski TRAP ligi in dosegala zelo dobre rezultate. Tako kot letos je tudi prejšnje leto izpolnjevala normo na občinskih prvenstvih za republiško prvenstvo in na le-teh izpolnila normo za državno prvenstvo na katerih so prav tako dosegli solidne rezultate, razen na letošnjem 30. državnem prvenstvu, na katerem ni nastopala, čeprav je imela pravico sodelovati. Vzrok: Pomanjkanje finančnih sredstev.

Kljub temu, da člani SD AGIS, oziroma ekipa na leteče cilje ni tekmovala — razen enega člana (za vse ni bilo denarja) — na jubilejnem 30. državnem prvenstvu, ki je bilo v Ptujju na olimpijskem strelišču v Hajdošah, je neposredno sodelovalo kot organizator državnega prvenstva.

Mogoče se je kdo vprašal, kako to, da je DO AGIS organizator državnega prvenstva?

Začelo se je na Strelski zvezi Jugoslavije. Po pravilniku SZJ organizira državno prvenstvo vsako leto druga republika. Tako je za leto 1981 dobila nalogo SZ Slovenije, da organizira državno prvenstvo na leteče cilje.

Ker pa v Sloveniji ni primernejšega strelišča za izvedbo pomembnejših tekmovalj kot v Hajdošah, ki je tretje strelišče take vrste v Evropi, je SZ Slovenija zadolžila SD MERCATOR, ki je tudi zastopala v slovenski TRAP ligi, da prevzame organizacijo za republiško prvenstvo, SD AGIS pa organizacijo 30. državnega prvenstva na leteče cilje »TRAP«.

Tako se je SD AGIS znašla pred zahtevno in odgovorno nalogo, ki jo je bilo treba brez spodrsrljavev izpeljati v času od 25. do 26. 7. 1981.

V ta namen so bili imenovani predsedniki in člani:
— organizacijskega odbora
— komisije za organizacijo

tekmovalja
— komisija za objavo tehničnih rezultatov
— komisija za bilten

Prav tako je bilo potrebno pripraviti tehnično vodstvo v katerega so spadale naslednje službe tekmovalja:

- žiri tekmovalja
- žiri za pritožbe
- sodniška služba
- zapisnikarji
- programerji
- natezalci
- blagajna

Tekmovalo je 13 ekip oziroma 102 strelca na leteče cilje:

Na prvenstvu je prisostvoval tudi predsednik SZ Jugoslavije Kosta Bizjak, kot delegat prvenstva pa VOJO VUKOVIČ član SZJ.

Celotna organizacija prvenstva je odlično uspela po izja-

vah samega predsednika SZJ in delegata prvenstva, kot tudi mnogih nastopajočih.

Pokrovitelj prvenstva je bila DO AGIS, za kar se vodstvu DO, samoupravnim organom in družbenopolitič. organizacijam posebej zahvaljujemo, ki so s svojo podporo prispevali k realizaciji te zahtevne naloge.

S tem uspešno izpeljanim državnim prvenstvom, se pravzaprav sekcija na leteče cilje SD AGIS poslavlja od nadaljnjih tekmovalj, kajti za ohranjanje vrhunske forme na tako zahtevnih tekmovaljih, terja velika materialna sredstva, ki pa jih SD AGIS ne more zagotavljati.

Za vso uspešno delo in dosegene rezultate pa se jim iskreno zahvaljujemo.

F. S.

Rezultati ekipno:

1. SK »VOJVODINA« NOVI SAD	541 golobov
2. SD »OLIMPIJA« LJUBLJANA	531 golobov
3. SD »SVOBODA« SENOŽEČE	529 golobov
4. SD »MERCATOR« PTUJ	527 golobov
5. SD »TRAP« ZLD NOVA GORICA	512 golobov

Rezultati posamezno:

1. ROZMARIN JANKO »OLIMPIJA« LJUBLJANA	189 golobov
2. HAZNADAR DEVAJ »KRAJINA« CAZIN	186 golobov
3. KOCMAN VLADO »ZAGREB 1826« ZAGREB	185 golobov
4. PAVLIČEV JOVAN »VOJVODINA« NOVI SAD	184 golobov
5. LEBAN LADISLAV »TRAP« NOVA GORICA	183 golobov

DELAVCI, KI SO SKLENILI DELOVNO RAZMERJE V MESECU SEPTEMBRU 1981

DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

- LEBER Marjan, strojni tehnik pripravnik — nedoločen čas
  - MIOČINOVIČ Boris, dipl. prav. pripravnik — določen čas
  - DANILOVIČ Zoran, dipl. ing. strojništva pripravnik — vrnitev iz JLA
- ### TOZD AVTOOPREMA
- ŠIROVNIK Milivoj, delavec kontroliranje in posluževanje — nedoločen čas
  - PLANEC Slavko, delavec kontroliranje in posluževanje — nedoločen čas
  - VUČINA Anton, strugar struženje na univerzalni stružnici — vrnitev iz JLA
  - RAJH Cvetka, delavka čiščenje odlitkov na brus. trak. in ročno — nedoločen čas
  - JAGARINEC Jakob, delavec posluževanje pri lakiranju — nedoločen čas
  - CAFUTA Milan, delavec kontroliranje in posluževanje — nedoločen čas
  - IVANČIČ Janez, delavec posluževanje pri lakiranju — nedoločen čas
  - LOZINŠEK Ivan, priuč. voz. viličarja stiskanje na srednji stiskalnici — nedoločen čas

- TERBUC Branko, strugar struženje na BRT-36 — vrnitev iz JLA
- MAJERIČ Janez, delavec varenje na točk. var. aparatu — vrnitev iz JLA
- MODRIČ Ivana, natararica montiranje zavor — za določen čas
- HAMERŠAK Stanko, pleskar vodenje izmene v odd. lakirnice — nedoločen čas
- MILOŠIČ Srečko, ključavničar vrtanje polizd. na enovret. vrt. stroju — vrnitev iz JLA

TOZD GUMARNA

- ŠALAMUN Ivana, natararica rezanje surovca — nedoločen čas
- VERŠIČ Marjan, delavec priprav. surovca na preoblikovalcu — nedoločen čas
- DONIK Herman, kem. proces. vodenje oddelka vulkanizacije — določen čas
- VALENKO Milko, avtomeh. vulkaniziranje gumi tehn. izdelkov — nedoločen čas
- TALABER Janez, delavec vulkaniziranje gumi tehn. izdelkov — nedoločen čas
- KRUŠIČ Jelka, delavka rezanje surovca — nedol. čas
- KOPREK Andrija, delavec

- vulkaniziranje gumi tehn. izdelkov — nedoločen čas
- MAJAR Zvonko, avtoelektrikar vulkaniziranje gumi tehn. izdelkov — nedoločen čas
- PLAVČAK Franc, delavec vulkaniziranje gumi tehn. izdelkov — nedoločen čas
- SERDINŠEK Slavko, priučeni viličarist vulkaniziranje gumi tehn. izdelkov — nedoločen čas
- ŠILAK Zdenko, delavec vulkaniziranje gumi tehn. izdelkov — nedoločen čas
- VINDIŠ Slavko, delavec vulkaniziranje gumi tehn. izdelkov — nedoločen čas
- MĻAKAR Janez, delavec vulkaniziranje gumi tehn. izdelkov — nedoločen čas
- VODA Milan, delavec vulkaniziranje gumi tehn. izdelkov — nedoločen čas
- VINDIŠ Vincenc, delavec vulkaniziranje gumi tehn. izdelkov — nedoločen čas
- STAJNKO Marijan, delavec vulkaniziranje gumi tehn. izdelkov — nedoločen čas
- FEGUŠ Mitja, delavec transportiranje — dedol. čas

TOZD KOVINSKA OBDELAVA

- PERNEK Janko, strugar struženje zelo zahtevnih odlitkov — nedoločen čas

- VEIT Srečko, strugar struženje zelo zahtevnih odlitkov — nedoločen čas
- ### TOZD SERVISI
- NOVAK Marjan, avtom. klepar manj zahtevna avtokleparska dela — nedoločen čas
  - HAMERŠAK Ivan, avtoklepar manj zahtevna avtokleparska dela — nedoločen čas
  - PROSENJAK Branko, avtomehanik manj zaht. avtomeh. dela na os. voz. — vrnitev iz JLA

TOZD ORODJARNA

- MOHORIČ Majda, admin. teh. pripravnik — določen čas
- SOK Ivan, strugar opravljanje zaht. strgarskih del — vrnitev iz JLA
- MULEJ Roman, orodjar izdelov. manj zaht. štanoč. or. in priprav — nedoločen čas
- ŠKORJANEC Darko, strugar opravljanje manj zaht. strgarskih del — nedoločen čas
- ŠTRUCL Zdravko, rezkalec opravljanje manj zaht. rezgarskih del — nedoločen čas

TOZD VZDRŽEVANJE

- ŠTERBAL Alojz, strojni ključavničar manj zaht. prev. vzdržev. str. in str. naprav — nedol. čas

